

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806
28. marts 2003

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 4. april 2003 – dagsordenspunkt rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 7.-8. april 2003 – vedlægges Fødevarerministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

P. B. Olsen

AKTUELT NOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 8. april 2003

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den officielle kontrol af animalske produkter til konsum (Hygiejne III)
KOM dok. (2002) 377 endelig
Statusredegørelse

Side 4

2. Forslag til Rådets direktiv om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge og om ændring af direktiv 92/46/EØF
KOM dok. (2002) 736 endelig
Statusredegørelse

Side 11

3. Meddelelse fra Kommissionen om en EU-handlingsplan for begrænsning af genudsætning af fisk
KOM dok. (2002) 656 endelig
Rådskonklusioner

Side 16

4. Forslag til Rådets forordning om forvaltning af fiskeriindsatsen, for så vidt angår visse fiskerizoner og visse fiskeressourcer i EF, og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 (Vestlige farvande)
KOM dok. (2002) 739 endelig
Drøftelse

Side 18

5. Meddelelse fra Kommissionen om handlingsplan til forbedring af grundlaget for de videnskabelige og tekniske udtalelser i forbindelse med forvaltningen af fiskeriet i EU
KOM dok foreligger ikke
Præsentation

Side 19

6. (Evt.) Ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2341/2002 om fastsættelse for 2003 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger (bilag XVII)
KOM dok. foreligger ikke
Præsentation og evt. vedtagelse

Side 21
7. Forslag til Rådets forordninger om reformen af den fælles landbrugspolitik
KOM (2003) 23 endelig
Drøftelse

Side 23
8. WTO modaliteter i forhandlingerne på landbrugsområdet -
andet udkast.
KOM dok. foreligger ikke
Information fra Kommissionen/Drøftelse

Side 38
9. Statsstøtte til landbrugs-kooperativer i Italien
KOM dok. foreligger ikke
Vedtagelse

Side 42
10. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om en fælles markedsordning for ethanol fremstillet af landbrugsprodukter.
KOM dok. (2001) 101 endelig
Vedtagelse

Side 44
11. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om tilladelse til direkte konsum at udbyde og levere visse vine importeret fra Australien, der kan have gennemgået en ønologisk behandling, som ikke er omhandlet i forordning (EF) nr. 1493/1999
KOM (2003) 89 endelig
Vedtagelse

Side 47

12. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2081/92 om beskyttelse af geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler.

KOM dok. (2002)139 endelig

Vedtagelse

Side 48

13. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet vedrørende EU's deltagelse i Den Fjerde Ministerkonference om beskyttelse af skove i Europa

KOM dok. foreligger ikke

EFTERSENDES

Side 53

14. Forslag til Rådets forordning om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati om fiskeriet i Kiribatis fiskerizone.

KOM dok. (2002) 692

Vedtagelse (a-pkt.)

Side 53

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) DEN 8. APRIL 2003

1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den officielle kontrol af animalske produkter til konsum (Hygiejne III) KOM dok. (2002) 377 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 14. november 2002. Ændringerne er markeret i marginen.

Resumé

Til opfølgning af Kommissionens Hvidbog om Fødevarer sikkerhed foreslås de eksisterende regler om kontrol med animalske produkter sammenskrevet og ændret. Forslaget omfatter offentlig kontrol med kød, levende toskallede bløddyr, fiskevarer samt mælk og mejeriprodukter. Forslaget er det 3. forslag i den såkaldte hygiejnepakke, som består af i alt 5 forslag vedr. fødevarerhygiejne, kontrol og dyresundhed.

Forslagets bestemmelser om kontrol med fersk kød introducerer et helt nyt system, hvorefter kontrollen følger princippet om jord-til-bord og tilrettelægges ud fra risikoanalyser baseret på videnskabelige data. Der er tale om et mere fleksibelt system, hvor kontrollen effektiviseres ved at være mere målrettet mod aktuelle farer, i stedet for alene at være rutinemæssig og rettet mod farer generelt. Det betyder, at kontrollen på nogle områder vil blive udvidet, mens den på andre områder vil blive indskrænket.

Forslagets bestemmelser om levende toskallede bløddyr og fiskevarer gør det klarere, hvilke foranstaltninger myndighederne skal træffe for at sikre produkternes sundhedsmæssige sikkerhed. Bestemmelserne vedrørende mælk og mejeriprodukter søger primært at tydeliggøre ansvarsfordelingen mellem offentlig kontrol og egenkontrol.

En vedtagelse af forslaget skønnes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark. Kontrollen med animalske produkter skal ifølge forslaget bestå i en risikobaseret kontrol fra jord til bord. Det skønnes, at kontrollen i højere grad vil kunne rettes mod risikofyldte områder og dermed give forbrugerne sundere fødevarer.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2002) 377 endelig af 11. juli 2002 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den officielle kontrol af animalske produkter til konsum.

Forslaget er oversendt til Rådet den 11. juli 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 152, stk. 4, litra b og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Forslaget er en revideret udgave af forslag 3 i hygiejnepakken bestående af 5 enkeltforslag, som Kommissionen ved KOM (2000) 438 endelig af 14. juli 2000 har fremsendt.

Forslagene blev oversendt til Rådet den 14. juli 2000.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget skal erstatte eksisterende EU-lovgivning om offentlig kontrol med animalske produkter til konsum for at gøre dem mere konsekvente og baserede på videnskabelige data om risikoanalyser og i overensstemmelse med andre kommende EU-bestemmelser om hygiejne, zoonoser og offentlig kontrol generelt. Regeringen vurderer, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er opfyldt.

Formål og indhold

Forslaget er en del af den såkaldte hygiejnepakke, som består af 4 forslag til forordninger samt et forslag til direktiv. Forslagene regulerer fødevarehygiejne, kontrol og dyresundhed og behandles for øjeblikket i Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med de gældende procedurer. Nærværende forslag omhandler offentlig kontrol med kød, levende toskallede bløddyr, fiskevarer samt mælk og mejeriprodukter.

Kødkontrol

De gældende detaljerede procedurer for kontrol før og efter slagtning revideres i forslaget, så de bliver orienteret mod de risici, som er knyttet til moderne fødevareproduktionsmetoder.

Det foreslåede system for offentlig kontrol af fersk kød består af følgende hovedelementer:

- Det er baseret på videnskabelig rådgivning.
- Det omfatter alle kendte farer, der er relevante for køds sikkerhed.
- Embedsdyrlægen spiller en central rolle.
- Det består af offentligt tilsyn med virksomhedernes egenkontrol, samt af de offentlige inspektionsopgaver.
- Det integrerer jord-til-bord-strategien.
- Det vedrører relevante dyresundheds- og dyrevelfærdsspørgsmål.
- Den offentlige kontrols hyppighed og omfang er baseret på risikoanalyser.
- Det indebærer mulighed for at implicere virksomhedens personale i visse sektorer og på visse betingelser.
- Det omfatter uddannelseskraV til alt personale, der udfører offentlig kontrol.

Levende toskallede bløddyr

Forslaget gør det klarere, hvilke foranstaltninger den ansvarlige myndighed skal træffe for at sikre produkternes sikkerhed.

Foranstaltningerne omfatter etablering af et program for overvågning af produktionsområder med henblik på bl.a at kontrollere:

- Den mikrobiologiske kvalitet af levende toskallede bløddyr.
- forekomst af kemiske forureninger i levende toskallede bløddyr; herunder fastlæggelse af sæsonvariationer for både human og animalsk forurening af produktionsområderne.

Myndighederne skal endvidere opstille et kontrolsystem med analytiske undersøgelser til verifikation af, at færdigvarerne er i overensstemmelse med kravene, herunder gældende grænseværdier.

Fiskevarer

Forslaget skal gøre det klarere, hvilke foranstaltninger den ansvarlige myndighed skal træffe for at sikre den sundhedsmæssige sikkerhed af fiskevarer.

Kontrollen skal omfatte sensorisk overvågning, og, hvor sensoriske stikprøver giver anledning til tvivl, kemiske analyser til måling af friskhed (TVB-N analyser). Der skal endvidere gennemføres overvågning for histamin, overvågning af forureninger, mikrobiologiske stikprøver, overvågning af parasitter samt kontrol af om giftige fisk markedsføres.

Mælk og mejeriprodukter

Forslaget søger at tydeliggøre ansvarsfordelingen mellem henholdsvis myndighederne og virksomhedslederne.

Kontrol med rå mælk og mejeriprodukter skal ske på følgende områder:

- Kontrol med besætninger
- Kontrol med den rå mælk ved afhentning
- Kontrol med mejeriprodukter

Sammenhæng med øvrige EU-regler om kontrol

Forslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige EU-regler, der udformes som følge af Kommissionens Hvidbog om fødevarer sikkerhed. Det drejer sig for det første om den i januar 2002 vedtagne "EU-fødevarelov" forordning om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed. For det andet drejer det sig om det forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om officiel foderstof- og fødevarekontrol (den generelle kontrolforordning). Den generelle kontrolforordning beskriver de generelle principper for kontrol og suppleres af forslaget om kontrol med animalske produkter.

Forslaget beskriver den særlige kontrol, medlemsstaterne skal udføre for at påse, at reglerne i bl.a. forslag 1 og 2 i hygiejnepakken følges. Forslag 1 indeholder de generelle hygiejnebestemmelser, mens forslag 2 indeholder særlige bestemmelser om hygiejne for animalske produkter. Forslag 1 og 2 er rettet til virksomhedslederne, hvorimod forslag 3 primært er rettet til medlemsstaterne, og stiller krav om udførelse af kontrol. Der er således en tæt sammenhæng mellem specielt forslag 2 og forslag 3.

Komitéprocedurer

Forslaget indeholder en række hjemler til, at Kommissionen kan fastsætte nærmere bestemmelser efter forskriftsproceduren, jf. art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

Ifølge art. 5 kan Kommissionen:

- ændre eller supplere bilagene for at tage hensyn til den videnskabelige og tekniske udvikling,
- vedtage eventuelle gennemførelsesbestemmelser, der er nødvendige for at sikre en ensartet anvendelse af forordningen samt
- fastsætte mikrobiologiske kriterier for hygiejnekontrol i produktionsanlæg.

Herudover gives der i bilaget hjemmel til at fastsætte regler på en række specifikke områder.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har den 26. februar 2003 afgivet udtalelse til forslaget, hvori de bemærker at;

- EØSU støtter fuldt ud Kommissionens forslag
- EØSU støtter især, at tilsyn og kontrolordninger skal gælde for alle produktionsfaser fra stald til bord.

Gældende dansk ret

Forordningens område er i dag reguleret i følgende regelsæt (2 love, 21 bekendtgørelser og 2 cirkulærer):

Lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. (fødevareloven)

Lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr

Bek. nr. 469 af 12. august 1982 om trikinkontrol med kød af vildsvin og bjørne m. m.

Bek. nr. 202 af 15. april 1993 om sundhedsmæssige betingelser for fiskeri, behandling, tilvirkning og omsætning af levende, toskallede bløddyr.

Bek. Nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport

Bek. nr. 1009 af 11. december 2002 om kød af vildt, opdrættet vildt og kaniner

Bek. nr. 464 af 27. maj 1994 om kontrol med levnedsmidler m.m. bestemt til transport

Bek. nr. 878 af 20 oktober 1994 om fersk fjerkrækød

Bek. Nr. 1037 af 14. december 1994 om slagtning og aflivning af dyr

Bek. nr. 1072 af 10. december 1996 om oplagring m.v. i forbindelse med visse godkendelser meddelt under henvisning til levnedsmiddellovens § 34

Bek. nr. 10 af 9. januar 1997 om kvalitetsbedømmelse og kvalitetsafregning af mælk leveret til mælkeproducerende virksomheder

Bek. nr. 155 af 19. februar 1997 om helbredskontrol m.v. på visse levnedsmiddelvirksomheder

Bek. nr. 806 af 22. oktober 1997 om omsætning, tilvirkning m. v. af fisk og fiskevarer i land

Bek. nr. 155 af 27. februar 1998 om behandling og opbevaring m.v. af fisk og fiskevarer om bord i fartøjer

Bek. nr. 723 af 25. juli 2000 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer

Bek. nr. 74 af 6. februar 2001 om fjerkrækontrol

Bek. nr. 198 af 22. marts 2001 om fødevarehygiejne m. v.

Bek. nr. 26 af 18. januar 2002 om autorisation m.v. ved behandling og salg af fødevarer m.v. samt kontrolmærkning af animalske fødevarer

Bek. nr. 775 af 16. september 2002 om fersk kød m.v.

Bek. nr. 352 af 30. maj 2002 om egenkontrol i fødevarevirksomheder m.v.

Bek. nr. 950 af 27. november 2002 om fødevarehygiejne for mælk, æg og produkter m.v.

Bek. nr. 25 af 14. januar 2003 om mælkeprodukter m.v.

Cirkulære om udøvelse af fjerkrækontrol af 14. maj 1991

Cirkulære om udøvelse af kødkontrol af 6. maj 1996

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark. Kontrollen med animalske produkter skal ifølge forslaget bestå i en risikobaseret kontrol fra jord til bord. Det skønnes, at kontrollen i højere grad vil kunne rettes mod risikofyldte områder og dermed give forbrugerne sundere fødevarer.

Vedtages forslaget som forordning, vil det betyde, at en række danske bekendtgørelser og cirkulærer skal ophæves eller ændres. En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovændring.

Som følge af HACCP-kravene, som generelt indføres for alle fødevarevirksomheder, bortset fra primærproduktion, vil virksomhedslederne fremover få et øget og mere klart ansvar for at kontrollere fremstillingsprocessen, så produktionen af sikre fødevarer sikres. Myndighederne skal føre tilsyn med den løbende kontrol, som virksomheden gennemfører.

I forslaget gives der mulighed for at lempe kontrollen med mindre virksomheder samt at overdrage dele af kontrollen til visse typer virksomheder, samt udvidet adgang til anvendelse af egenkontrol. Samtidig stilles der yderligere uddannelseskraav til embedsdyrlæger og tilsynsteknikere.

Hvis forslaget på nogle områder medfører højere kontrolomkostninger, forudsættes disse som hidtil at påhvile erhvervet.

Høring

Fødevareministeriet har sendt forslaget i høring i Det Rådgivende Fødevareudvalg samt i § 2-udvalget, og forslaget har været drøftet på møde i §2-udvalget den 26. marts 2003. Endvidere har Fødevaredirektoratet i medfør af Fødevarelovens § 6, stk. 1 sendt forslaget i høring til en bred kreds af organisationer og myndigheder. I den anledning skal det bemærkes at:

Danske Slagterier (DS) finder, at forslaget er et skridt på vejen til en længe tiltrængt modernisering af kontrollen med animalske produkter, og forslaget viser, at den ny videnskabelige rådgivning gør

det muligt at tilrettelægge kontrollen på grundlag af videnskabelige data og risikoanalyser. DS finder dog, at denne mulighed kun i nogen grad udnyttes i forslaget.

Desuden finder DS, at kravene til oplysninger om fødevarekæden bør baseres på en konkret vurdering af, hvilke informationer der er nødvendige for at sikre kødets fødevaremæssige sikkerhed. DS finder endvidere, at tilsynsteknikere bør kunne benyttes til levende syn på nærmere angivne betingelser. Hvad angår post mortem (PM)-kontrol, mener DS, at den normale kontrol bør være en visuel kontrol, og at krav om yderligere palpering og indsnit bør baseres på en risikoanalyse.

Endelig anfører DS, at hvis virksomhedens eget personale kun må sortere unormalt fra normalt, er det tilstrækkeligt med en mindre omfattende træning end den, der gives tilsynsteknikerne.

Kødbranchens Fællesråd (KF) glæder sig over, at den overordnede filosofi er, at kødkontrollen skal tilrettelægges på et grundlag af videnskabelige data og risikoanalyser.

KF efterlyser en begunstiging af de producenter, som igennem en vis fastsat periode har dokumenteret, at de har orden i eget hus.

Endelig finder KF, at der mangler overvejelser om, hvordan primærbrug kan opnå en form for certificering, sådan at kravene til information om fødevarekæden kan tilpasses den reelle risiko.

Den Danske Dyr lægeforening (DDD) finder, at indsyning af dyrene (ante mortem(AM)-kontrol) skal foretages af en embedsdyrlæge, som har den fornødne veterinær diagnostiske uddannelse og således ikke af en ikke-kliniker.

DDD finder endvidere, at såfremt embedsdyrlægen ikke hele tiden er tilstede på små slagterier, kan tilsynsteknikerens arbejde ikke overvåges, og her er definitionen af "små virksomheder" essentiel. Udgangspunktet må være, at dyrlægen skal være tilstede ved undersøgelsen både før og efter slagting.

Endelig finder DDD, at bestemmelsen om, at virksomhedens eget personale kan inddrages i kontrollen, er i strid med princippet om en uafhængig offentlig kontrol (jf. forslag til forordning om officiel foderstof- og fødevarekontrol).

COOP Danmark (COOP) finder, at omlægningen af kødkontrollen fra den traditionelle og rutineprægede kontrol med fokus på sygdomme hos dyrene til en mere målrettet kontrol mod farer, der kan true konsumenternes sundhed og sikkerhed, længe har været tiltrængt.

Større ansvar for kontrolopgaven hos virksomhederne selv hilses også velkomment.

Imidlertid finder COOP dog ikke, at ordningen, hvor virksomhedens eget personale kan varetage kontrollen, bør kunne udvides til slagtekalve på grund af det særlige kontrolbehov med specificeret risikomateriale (SRM).

Hvad angår mælk finder COOP, at suspending af leverance af rå mælk i alvorlige tilfælde skal ske øjeblikkeligt eller med en kortere frist til at bringe forholdene i orden end de i forslaget nævnte 3 måneder.

Fødevarerindustrien i Dansk Industri (FI) finder det positivt, at den officielle kontrol baseres på virksomhedernes egenkontrol.

FI finder, at det bør indskræmpes, at embedsdyrlægens opgaver beskrevet i forslaget kapitel 1.1 så vidt muligt skal baseres på tilsynet af HACCP- procedurene, og at disse består af dokumentkontrol suppleret med stikprøver af kritiske kontrolpunkter.

Endelig er FI enig i, at virksomhedens eget personale kan inddrages i udførelsen af den officielle kontrol uden sundhedsmæssige risici. FI står dog uforstående overfor, at ordningen kun kan udvides til svine- og slagtekalvesektorerne, såfremt medlemsstaterne har mindst 5 års erfaring med lignende opgaver fra fjerkræ- og kaninsektorerne.

FI har understreget vigtigheden i, at muligheden for at importen af russiske fisk til den danske fiskeforbearbejdningsindustri opretholdes.

Mejeriforeningen finder, at bilag 4, afsnit C om kontrol af mejeriprodukter bør udgå, idet afsnittet ikke bidrager med supplerende bestemmelser i forhold til den generelle kontrolforordning, og da der ikke synes at være behov for, at mejerier håndteres anderledes end andre fødevarer virksomheder.

Landbrugsraadet finder overordnet, at der er behov for en modernisering af kontrollen med produkter til konsum af animalsk oprindelse. Landbrugsraadet vurderer, at de i forslaget nævnte inspektionsopgaver, der skal udføres inden slagtning, virker omfattende og bureaukratiske. Det bør i forslaget sikres, at de oplysninger, der bliver krævet om fødevarerekæden, har direkte relation til fødevarer sikkerhed og er baseret på et videnskabeligt grundlag samt en risikoanalyse. Landbrugsraadet finder det ganske uacceptabelt, hvis de lempelser, der foreslås i inspektionen på slagterierne, automatisk medfører ekstra kontrol i primærproduktionen. Med hensyn til embedsdyrlægens inspektionsopgaver indenfor fjerkræområdet, bør det sikres, at de tilpasses, så de ligner de nuværende krav til AM-rapporter.

Forbrugerrådet er overvejende positiv overfor forslaget og dets intentioner om at gøre kontrollen mere tidssvarende og baseret på risikoanalyser. Forbrugerrådet finder det dog problematisk at uddelegere egentlige kontrolopgaver til virksomhederne selv og efterlyser en mere klar definition på hvilke opgaver der ligger indenfor egenkontrollen, og hvilke opgaver der ligger indenfor den offentlige kontrol med egenkontrollen.

Sagen har været drøftet i §2-udvalget (landbrug) den 13. november 2002 og den 26. marts 2003, hvor Landbrugsraadet støttet af Dansk Familielandbrug og Den Økologiske Landsforening har støttet princippet om en højere grad af egenkontrol, men har samtidig understreget, at reglerne om videregivelse af oplysninger fra bedrifterne til virksomhederne findes for bureaukratiske og ikke vil højne fødevarer kvaliteten. Virksomhederne bør have ansvaret for slutproduktet og bør i den anledning stille krav overfor leverandøren.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotater til Folketingets Europaudvalg om sagen den 20. august 2002 samt den 10. september 2002. Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. november 2002, jf. aktuelt notat af 14. november 2002.

2. Forslag til Rådets direktiv om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge og om ændring af direktiv 92/46/EØF

KOM dok. (2002) 736 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 17. januar 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2002) 736 af 13. december 2002 fremsendt forslag om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge og om ændring af direktiv 92/46/EØF. Forslaget er oversendt til Rådet den 18. december 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Mund- og klovesyge er en meget smitsom virus sygdom hos klovbærende dyr. Sygdommen har væsentlig samfundsøkonomisk betydning og er placeret øverst på OIE's liste A over alvorlige husdyrsygdomme. Udbrud af sygdommen er til skade for den interne og internationale handel med levende klovbærende dyr og produkter deraf, og bekæmpelsesforanstaltninger på et ensartet grundlag er hensigtsmæssige. Forslaget skal erstatte det nuværende direktiv om fællesskabets foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge (Rådets direktiv 85/511/EØF). Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Epidemien af klassisk svinepest i Holland i 1997/98 og den nylige mund- og klovesyge epidemi medførte, at en sygdomsbekæmpelsespolitik, der udelukkende er baseret på nedslagning af inficerede og kontaminerede dyr, i nogle medlemsstater medførte kritik baseret på etiske og miljømæssige synspunkter. Dernæst konstateres en væsentlig videnskabelig og teknisk udvikling på området siden udformningen af direktiv 85/511 om bekæmpelse af mund- og klovesyge.

På denne baggrund har forslaget til formål at opdatere og udbygge de nugældende regler for bekæmpelse af mund- og klovesyge (direktiv 85/511/EØF) med den seneste videnskabelige udvikling på området. Ud over de tekniske ændringer indeholder forslaget bl.a. ændringer i den hidtidige bekæmpelsespolitik på vaccinationsområdet, herunder bl.a. de ændringer om mund- og klovesyge, som blev vedtaget i OIE's dyresundhedskodeks i 2002.

Der er tale om minimumsbestemmelser, og medlemsstaterne har således generelt mulighed for at træffe yderligere foranstaltninger.

Baseret på principperne i gældende bestemmelser for bekæmpelse af mund- og klovesyge foreslås at:

- Ejere, medarbejdere, dyrlæger m.v. har pligt til straks at anmelde enhver mistanke om sygdomsudbrud, og holde mistænkte dyr væk fra andre dyr.
- Besætninger under mistanke skal straks sættes under offentligt tilsyn, afspærres, hindres i at flytte dyr mv.
- Ved bekræftelse af et udbrud i besætningen skal alle dyr af modtagelige arter straks aflives, og bortskaffes med mindst mulig risiko for smittespredning i passende anlæg eller ved nedgravning eller afbrænding på stedet under hensyntagen til overholdelse af miljø og sundhedsmæssige forskrifter. Dernæst opstilles krav om rengøring og desinfektion, sporing og behandling af produkter fra udbrudsstedet, iværksættelse af epidemiologiske undersøgelser m.v., og evt. nødvaccination iværksættes (se herom nedenfor). Bekæmpelsesforanstaltningerne kan tilpasses afhængigt af den epidemiologiske situation. Det skal således være muligt at anvende nedslagning af besætninger (f.eks. nabobesætninger), hvor der er bevis for, at de kan være kontamineret med MKS virus og forebyggende nedslagning for at reducere antallet af modtagelige dyr i nærheden af udbruddet.
- Der skal straks oprettes en beskyttelseszone på min. 3 km radius og en overvågningszone på min. 10 km radius omkring udbrudsstedet, som skal tydeligt afmærkes med skiltning m.v.
- I beskyttelseszonen skal alle modtagelige dyr registreres, underlægges veterinærkontrol og holdes på bedriften, al kontakt via markeder, inseminering m.v. skal hindres, afsætning af kød forbydes (med undtagelse af f.eks. kød til varmebehandling), mælk og mejeriprodukter underlægges alle relevante restriktioner, og der indføres afsætningsforbud/restriktioner for sæd, gødning, huder, foder m.v.
- I overvågningszonen indføres lignende restriktioner, idet flere undtagelser fra forbuddene accepteres, når der er sikkerhed mod smittespredning. Der opstilles for begge zoner krav om tidsrum fra sidst konstaterede udbrud og veterinære undersøgelser som betingelse for ophævelse af restriktionerne.

Dernæst foreslås bestemmelser om regionalisering hvor der anvendes de af OIE anførte principper. Medlemsstaten kan i tilfælde af udbredelse af udbruddet og skal i tilfælde af nødvaccination opdele landet i spærrede zoner og en fri zone.

Meddelelse om regionalisering skal meddeles Kommissionen, og denne kan i komite-procedure træffe beslutning om godkendelse eller ændring af medlemsstatens foranstaltninger, og der kan indarbejdes bestemmelser med virkning for nabomedlemsstater. Indenfor den spærrede zone skal der som minimum føres kontrol med flytning og handel med dyr og animalske produkter med henblik på at sikre, at dyr og produkter ikke bevæges ud af zonen, medmindre gældende sikkerhedsbestemmelser herfor er opfyldt. Et kontrolinstrument er mærkning og pligt til behovsorienteret samarbejde

mellem medlemsstater om sporing af produkter fra udbrudsramte områder for at hindre smittespredning.

Det vil fortsat være **forbudt** at vaccinere mod mund-og klovesyge som en alment forebyggende foranstaltning, men der foreslås bestemmelser, som tillader nødvaccination. Vaccinationen kan iværksættes, når et udbrud truer med at brede sig i udbrudsmedlemsstaten, eller der foreligger trussel om smittespredning fra eller til en anden medlemsstat eller i et nabotredjeland. Hertil kommer at beslutning om anvendelse af nødvaccination skal træffes på grundlag af kriterier, der bl.a. inkluderer dyretæthed, klinisk angrebne arter og formodet luftbåren smittespredning.

Nødvaccination kan enten anvendes som beskyttende (protective) vaccination eller som smittespredningshæmmende (suppressiv) vaccination. Ved beskyttende (protective) vaccination menes vaccination af husdyr i geografisk afgrænset områder med mulighed for at lade de vaccinerede dyr leve efter afslutningen af udbruddet, hvis diagnostiske undersøgelser af de vaccinerede dyr viser, at de er fri for infektion. Ved smittespredningshæmmende (suppressiv) vaccination menes vaccination af husdyr i besætninger indenfor et afgrænset område, som efterfølgende aflives og destrueres.

Det bærende element i at kombinere stamping-out og nødvaccination er, at nedslagning foretages med udgangspunkt i den inficerede besætning, mens nødvaccination foretages udefra og ind mod den inficerede besætning. Der skal ikke, før nødvaccinationen påbegyndes, tages stilling til hvilken type nødvaccination der anvendes, hvorfor der er krav om permanent særlig identifikation af vaccinerede dyr. Desuden skal nødvaccinationen foregå i overensstemmelse med principperne for hygiejne og biosikkerhed, så det sikres at mund- og klovesyge virus ikke spredes.

Beslutning om nødvaccination kan træffes af medlemsstaterne. Dog kan Kommissionen, i tilfælde hvor en epidemi er ude af kontrol i det enkelte medlemsstat og samtidig truer med at gribe over på en nabomedlemsstat, fremsætte forslag om nødvaccination i komiteprocedure.

I perioden fra vaccinationens start til zonen, på baggrund af de gennemførte veterinære undersøgelser, igen erklæres sygdomsfri, er det forbudt at flytte dyr af modtagelige arter indenfor og ud af zonen, bortset fra til direkte slagtning under overvågede betingelser. For afsætning af kød, mælk m.v. indenfor og udenfor zonen opstilles en række specifikke bestemmelser med henblik på effektiv hindring af smittespredning i form af varmebehandling, transportbetingelser m.v. I den del af perioden, som rækker fra afslutningen af de veterinære undersøgelser og frem til området erklæres fri for mund-og klovesyge, foreslås at fersk kød af vaccinerede svin kan afsættes uden restriktioner. Forslaget rummer også regler for omsætning af fersk kød af vaccinerede små drøvtyggere. Til orientering skal det oplyses, at disse regler for fersk kød af vaccinerede svin og små drøvtyggere er mere lempelige end OIE's regler.

Tidligst 30 dage efter vaccinationens afslutning iværksættes undersøgelser af alle dyr af modtagelige arter med henblik på at sikre, at sygdommen er effektivt udryddet i vaccinationszonen.

Generhvervelse af status som sygdomsfri region eller medlemsstat beslutes i komiteprocedure, og afhænger af hvorvidt vaccination har været anvendt i forbindelse med et udbrud. Uden vaccination skal betingelserne i OIE's dyresundhedskodeks være opfyldt, eller der skal være gået tre måneder siden sidste udbrud er konstateret, og veterinærundersøgelser har påvist, at smitten er udryddet.

Med anvendelse af vaccination kræves en af tre betingelser opfyldt:

- at OIE's dyresundhedskodeks-bestemmelser er opfyldt, eller at
- der er gået tre måneder siden slagting af sidst vaccinerede dyr, og der er foretaget serologiske undersøgelser efter OIE's retningslinier herfor, eller
- der er gået seks måneder efter sidste udbrud eller afsluttet nødvaccination, og det ved serologiske undersøgelser efter OIE's retningslinier herom er fastslået, at de vaccinerede dyr ikke er inficeret.

Når en medlemsstat har opnået status som mund-og klovesyge frit område, er det stadig forbudt at sende vaccinerede dyr til en anden medlemsstat. Der er ikke i forslaget fastsat bestemmelser om omsætning af produkter fra nødvaccinerede dyr, omsætningen af sådanne produkter er således reguleret af de almindelige samhandelsbestemmelser.

Opmærksomheden skal imidlertid henledes på, at forslagets henvisninger til OIE bestemmelser ikke er fyldestgørende, idet alle de nødvendige OIE bestemmelser, der skal anvendes som kriterium for at fastslå frihed for mund-og klovesyge efter anvendelse af nødvaccination, endnu ikke er vedtaget.

Dertil kommer, at de test, der skal kunne anvendes til at dokumentere frihed for sygdom blandt vaccinerede besætninger, endnu ikke er valideret samt at OIE's bestemmelser udelukkende er vejledende, således at der er usikkerhed om hvorvidt tredjelande vil acceptere import af produkter reguleret på basis af OIE's retningslinier.

Vedr. laboratorier opstilles en række krav til sikkerhed og kvalitet, og det pålægges medlemsstaterne at føre streng kontrol med laboratorier og virksomheder, hvor der håndteres levende virus m.v. Nationale analyse-laboratorier skal være godkendt til opgaverne, og der udpeges et EU referencelaboratorium.

Medlemsstaterne pålægges at opstille beredskabsplaner, og omfattende krav hertil er fastsat i forslaget. Beredskabsplanerne skal tages op til revision med regelmæssige mellemrum bl.a. på baggrund af resultater af tidstro beredskabsøvelser, der skal mindst gennemføres to øvelser på 5 år, gerne i samarbejde med nabolande. Kommissionen skal afgøre om planen lever op til kravene, og planerne, med eventuelle pålagte ændringer, skal godkendes i komiteprocedure.

Dernæst foreslås, at medlemsstaterne straks skal kunne opstille et nationalt center for sygdomsbekæmpelse, og der opstilles en række krav vedr. tilstedeværelse af tilstrækkelige midler, udstyr, personale, organisation, planer for samarbejde med andre myndigheder m.v. De nationale centre skal straks kunne suppleres af lokale centre, hvor der på tilsvarende vis opstilles en række krav til udstyr og opgavevaretagelse for disse enheder. En permanent operationel arbejdsgruppe skal oprettes med henblik på opretholdelse af ekspertise, planlægning, rådgivning m.v.

Vedr. antigener og vacciner foreslås, at Kommissionen bemyndiger medlemsstater til at oprette nationale antigen- og vaccinebanker, og der oprettes en EF-antigen og vaccinebank, som opbevarer et beredskabslager af antigener til fremstilling af vacciner. Medlemsstaterne har adgang til den fælles bank.

Den foreslåede komiteprocedure er forskriftsproceduren fastlagt i art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468 om komitologi bestemmelser.

Forslaget indeholder endvidere ændringsforslag til direktiv 92/46/EØF om sundhedsbestemmelser for produktion og afsætning af rå mælk, varmebehandlet mælk og mælkebaserede produkter, da det nuværende direktiv ikke indeholder krav til behandling af mælk fra beskyttelseszoner og fra vaccinerede dyr. Forslaget bringer kravene i overensstemmelse med OIE's regler på området. OIE's anbefalinger til behandling af mælk og mejeriprodukter med hensyn til destruktion af eventuelle mund- og klovsygevirus fremgår af et bilag til forslaget.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke, men Europa-Parlamentet vedtog den 17. december 2002 beslutning om bekæmpelse af mund- og klovesyge i Den Europæiske Union i 2001 og om fremtidige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af dyresygdomme i Den Europæiske Union (2002/2153(INI)). Kommissionen har i sin udformning af forslaget taget hensyn til denne beslutning.

Gældende dansk ret

Mund- og klovesyge er omfattet af lov nr. 351 af 2. juni 1999 om sygdomme og infektioner hos dyr samt bekendtgørelse nr. 754 af 20. oktober 1998 om bekæmpelse af mund- og klovesyge.

Konsekvenser

En vedtagelse af direktivet skønnes at fremme beskyttelsesniveauet i Danmark.

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovændring, men kan implementeres ved ny bekendtgørelse.

Forslaget skønnes at ville få statsfinansielle konsekvenser, idet implementeringen af direktivet forudsætter et langt mere aktivt basis-beredskab i Fødevaredirektoratet, herunder tilpasning og vedligeholdelse af beredskabsplanen for mund- og klovesyge og afholdelse af tidstro beredskabsøvelser, samt systematisk efteruddannelse af personale og øgede udgifter til laboratoriedrift.

Såfremt forslaget vedtages i den fremlagte form, uden at de vigtigste modtagerlande af dansk svinekød har accepteret princippet om nødvaccination og regionalisering, og uden at det sikres, at fersk kød af vaccinerede svin og små drøvtyggere kun kan omsættes nationalt i den medlemsstat, hvor vaccinationen har fundet sted, kan vedtagelsen få stor samfundsøkonomisk betydning.

Høring

§2-udvalget er blevet hørt, og Landbrugsraadet har tilkendegivet, at elementerne om vaccinationsstrategi og sikring af tredjelands eksport er vigtigt. Endvidere anser Landbrugsraadet det for grundlæggende for tilslutning til forslaget, at princippet om regionalisering accepteres.

Da der er tale om et omfattende og meget teknisk forslag er der under § 2-udvalget nedsat en teknisk arbejdsgruppe sammen med erhvervet, der skal gennemgå forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003.

3 Meddelelse fra Kommissionen om en EU-handlingsplan for begrænsning af genudsætning af fisk KOM dok. (2002) 656 endelig

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2002) 656 endelig udg. af 26. november 2002 fremlagt en meddelelse om en EU-handlingsplan for begrænsning af genudsætning af fisk. Meddelelsen er oversendt til Rådet den 27. november 2002.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet meddelelsen er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er at give et generelt billede af genudsætningens omfang, at analysere årsagerne til genudsætning, at påpege de biologiske og økonomiske følger og at redegøre for mulige løsninger på problemet.

Omfanget af genudsætning er delvis kendt fra forskellige videnskabelige undersøgelser i en række forskellige fiskerier og afhænger blandt andet af selektiviteten i de anvendte redskaber.

En række andre årsager end mangel på selektivitet gør sig imidlertid gældende. EU's tekniske regler om kvoter, målarter og mindstemål har betydning for omfanget, og også et økonomisk incitament gør sig gældende, når der fanges fisk med forskellig markedsværdi.

Følgerne af genudsætning er både af biologisk og økonomisk art, da genudsatte fisk ofte ikke overlever og dermed ikke kan bidrage til gydebiomassen.

Til begrænsning af problemet, der anerkendes som komplekst, forestiller Kommissionen sig en række tiltag, som kan iværksættes i dialog med erhvervet og medlemslandene. Det drejer sig om:

- indførelse af bestemmelser om frivillig udsejling fra fiskeriområder, hvor der fanges mange ung-fisk,
- indførelse af bestemmelser med henblik på at øge handelsværdien af fisk med begrænset værdi,
- vedtagelse af foranstaltninger i relation til TAC/kvoterne,
- udvikling af pilotprojekter til undersøgelse af nye fangstmetoder,
- forbedret dataindsamling,
- udvikling af de tekniske regler (redskaber, mindstemål, målarter, områdelukninger mv), og
- evt. et discardforbud (først fra 2006).

Afslutningsvis angives en tidsplan for de påtænkte initiativer, idet hovedparten af initiativerne påtænkes påbegyndt i 2003.

Drøftelserne i Rådets regi om meddelelsen har mundet ud i et udkast til rådskonklusioner, hvor man hilser Kommissionens meddelelse velkommen og lægger op til, at en række af de foreslåede initiativer med henblik på at formindske discard bliver iværksat.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om meddelelsen.

Konsekvenser

Meddelelsen forventes ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

I §5-udvalget fandt Danmarks Pelagiske Producentorganisation og Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, at observatører på fartøjerne vil være den mest effektive måde at undgå udsmid. Danmarks Fiskeriforening fandt, at løsningerne for at undgå udsmid måtte tage udgangspunkt i de konkrete fiskerier og findes i et samarbejde med de involverede lande. Foreningen fandt, at der var erfaringer for, at løsninger med periodemæssige lukninger af fiskerier kunne endes med varige lukninger. Organisationen Dansk Fisk støttede Kommissionens oplæg til pilotprojekter for at fremme mere selektive redskaber.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det forventede indhold af Kommissionens meddelelse blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 22. november 2002, jf. aktuelt notat af 14. november 2002.

4. Forslag til Rådets forordning om forvaltning af fiskeriindsatsen, for så vidt angår visse fiskerizoner og visse fiskeressourcer i EF, og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 (Vestlige farvande) KOM dok. (2002) 739 endelig

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har på Rådsmødet den 16. december 2002 fremlagt ovennævnte forslag. Forslaget er oversendt til Rådet den 19. december 2002.

Forslaget fremsættes med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Baggrunden for forslaget er, at overgangsordningerne i forbindelse med Spaniens og Portugals tiltrædelse udløb den 31. december 2002, og at Rådets juridiske tjeneste har vurderet, at reguleringen af fiskeriindsatsen i de vestlige farvande (ICES-områder Vb og VI-X), som er etableret i Rådets forordninger 685/95 og 2027/95, bortfalder i det omfang, den er afledt af Tiltrædelsesakten for Spanien og Portugal og indebærer en forskelsbehandling af medlemsstaterne.

Forslaget tager sigte på at garantere en stabil fiskeriindsats i de vestlige farvande på grundlag af den fiskeriindsats, som alle medlemslandenes fartøjer har udøvet de seneste år og under hensyn til den aktuelle kvotesituation.

Forslaget indebærer, at

- medlemsstaterne skal vurdere fiskeriindsatsen for demersale (bundfisk) fiskerier, og som noget nyt, også for pelagiske (stimefisk) fiskerier i perioden 1998-2002 i de underområder, der er nævnt i forslagets bilag I og II.
- På denne baggrund og på baggrund af de disponible fiskerimuligheder i 2003 skal fiskeriindsatsen tildeles til de enkelte underområder.

- Kommissionen skal efter samråd med medlemsstaterne forelægge Rådet et forslag til forordning om fastsættelse af den maksimale årlige fiskeriindsats for hver medlemsstat og hvert fiskeri.
- der stadig kun skal være begrænset adgang for tunfiskerfartøjerne til farvandene i nogle af EU's fjernområder (Azorerne, De Kanariske Øer, Madeira)
- overvågnings- og kontrolforanstaltningerne i afsnit IIa i forordning (EF) nr. 2847/93 bibeholdes, idet der dog er taget højde for, at ordningerne for Spaniens og Portugals tiltrædelse er udløbet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

I §5-udvalget nævnte Danmarks Pelagiske Producentorganisation og Danmarks Fiskeriforening, at man skulle være opmærksom på, at fastsættelsen af et loft over indsatsen i pelagiske fiskerier i de vestlige farvande ikke begrænsede adgangen til at fiske på en ufordelt kvote for blåhvilling, hvis den blev indført autonomt af EU. Danmarks Pelagiske Producentorganisation fandt ikke, at indsatsregulering var en hensigtsmæssig forvaltningsform i de pelagiske fiskerier, hvor det kunne være hensigtsmæssigt med større fleksibilitet mellem farvandsområder. Danmarks Fiskeriforening kunne ikke generelt støtte større fleksibilitet mellem farvandsområder, der i givet fald måtte vurderes fra sag til sag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det forventede indhold af forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. december 2002, jf. aktuelt notat af 5. december 2002.

5. Meddelelse fra Kommissionen om handlingsplan til forbedring af grundlaget for de videnskabelige og tekniske udtalelser i forbindelse med forvaltning af fiskeriet i EU

KOM dok foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge en meddelelse om en handlingsplan for forbedret videnskabelig rådgivning i forbindelse med fiskeriforvaltningen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet meddelelsen er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Som led i reformen af den fælles fiskeripolitik forventes Kommissionen at fremlægge en handlingsplan for forbedret videnskabelig rådgivning i forbindelse med fiskeriforvaltningen med henblik på forbedring af kvaliteten og relevansen af den videnskabelige rådgivning.

Kommissionen identificerer blandt andre følgende problematiske områder i forbindelse med den videnskabelige rådgivning:

- den øgede efterspørgsel efter rådgivning kan ikke opfyldes af de nuværende rådgivende organer
- uens prioriteringer mellem brugerne af rådgivningen og de nationale forskningsinstitutioner
- Kommissionens begrænsede adgang til videnskabelig og teknisk rådgivning
- det forhold at integreret rådgivning, der både skal tage økosystem, miljø, økonomi og sociale aspekter i betragtning, vil kræve flere ressourcer
- behovet for ansættelse af flere forskere og øget støtte, forskning og udvikling.

Kommissionens handlingsplan forventes at lægge op til forbedringer på følgende punkter:

- inddragelse af erhvervets viden, blandt andet via de regionale rådgivende udvalg, eksterne analyser af bestandsvurderinger og samarbejde ved udformningen af flerårige forvaltningsplaner
- forbedring af koordinationen mellem forskning og rådgivning, blandt andet ved Fællesskabets fulde medlemskab af alle organisationer engageret i fiskerirådgivning, herunder ICES, samt regelmæssige møder mellem Kommissionen, medlemslandenes fiskeriforvaltninger og nationale forskningsinstitutioner til identifikation af prioriteringer i forvaltningen
- prioritering af videnskabelige opgaver, blandt andet ved at fokusere forskning på og dataindsamling vedr. høj-risiko situationer, forenkling af procedurer ved rådgivning om flerårige forvaltningsplaner og udvikling af procedurer til brug for nødsituationer
- afklaring af rådgiverens rolle, således at rådgivning enten baseres på specifikke mål, der skal opnås, f.eks. fiskeridødeligheden, eller skal angive, hvilke muligheder, der findes i forvaltningen af fiskeriet.
- forbedring af dataindsamling vedr. fangststatistikker
- etablering af en videnskabelige rådgivning, hvor forskerne er velinformede, anerkendte og uden for politisk indflydelse
- en bedre udnyttelse af national støtte og EU-støtte til videnskabeligt arbejde.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

I §5-udvalget bemærkede Danmarks Fiskeriforening og Danmarks Pelagiske Producentorganisation, at en bredere repræsentation i Kommissionens videnskabelige, tekniske og økonomiske komité for fiskeriet kunne bidrage til at give rådgivningen et bredere fundament både med hensyn til videnskabelig ekspertise og erhvervsøkonomiske forhold. Man fandt ikke, at de nye regionale rådgivende råd kunne leve op til denne målsætning i kraft af deres forventede størrelse og brogede sammensætning.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen indgik i aktuelt notat af 14. november 2002.

-
6. **(Evt.) Ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2341/2002 om fastsættelse for 2003 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger (bilag XVII)**
KOM dok. foreligger ikke
-

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge et forslag til ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2341/2002 vedr. TAC/kvoter for 2003.

Forslaget vil blive fremsat med hjemmel i artikel 20 (1) i Rådets forordning (EØF) nr. 2341/2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Kommissionen forventes at fremlægge et ændringsforslag vedrørende atlantoskandisk sild. Den 21. februar 2003 indgik EU og Norge en bilateral aftale om fiskeri efter atlantoskandisk sild for 2003. Norges kvote blev fastsat til 404.700 tons og EU's kvote til 61.628 tons, hvoraf EU overfører 13.135 tons til Norge mod, at Norge giver adgang til, at EU fartøjer kan fiske hele EU kvoten i norsk zone nord for 62°N. Efter den gældende fordelingsnøgle vil Danmark få 16.908 tons.

Kommissionen forventes også at fremlægge et ændringsforslag vedrørende makrel. Den 21. februar 2003 indgik EU og Norge en aftale om fordeling af makrel for så vidt angår den andel, som EU og

Norge skal dele i henhold til aftalen i Den Nordøstatlantiske Fiskerikommission, NEAFC, for 2003. EU tildeles i denne sammenhæng 7.520 tons.

Endelig forventes Kommissionen at fremlægge et ændringsforslag til bilag XVII, som regulerer fiskeriindsatsen og fastsætter yderligere betingelser for inspektion og overvågning i forbindelse med genopretning af visse torskebestande i TAC/kvoteforordningen for 2003.

Kommissionen har ved seneste udkast til bilag XVII indført følgende ændringer i forhold til det oprindelige bilag XVII:

- Justering af det område i den nordøstlige del af Nordsøen, der er friholdt for havdagebegrænsningen. Justeringen indebærer samlet en udvidelse af området, der er friholdt for ordningen.
- Ændring af definitionen af en havdag i mere fleksibel retning.
- Indførelse af en ny redskabskategori for fartøjer, der anvender redskaber med maskestørrelser over 120 mm og med bifangstprocent af torsk på mindre end 5%. Kategorien kan tildeles 15 havdage.
- Begrænsning i antallet af havdage ved brug af to slags redskaber.
- Mulighed for at overføre havdage fra mindre til større fartøjer.
- Krav om historisk fiskeri for et fartøj i de berørte zoner for at fartøjet kan tildeles havdage i de berørte zoner.
- Mulighed for undgå forbrug af havdage ved force majeure situationer.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Kommissionens ændringsforslag forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

I §5-udvalget var Danmarks Fiskeriforening principielt imod anvendelse af en havdageordning sammen med anvendelse af TAC/kvoter. Nævnte at den midlertidige havdageordning bør ophøre efter 1. juli, hvor den langsigtede genopbygningsplan ifølge Rådets erklæring fra december 2002 skulle have trådt i kraft. Med hensyn til bilag XVII støtter man ændringer, der fører til et større område i Nordsøen, der er friholdt for havdageordningen, en mere fleksibel definition af havdage og flere havdage til stormaskede fiskerier med små bifangster af torsk.

Specialarbejderforbundet i Danmark er principielt imod samtidig anvendelse af havdage og TAC/kvoter, og var imod muligheden af at overføre havdage fra mindre fartøjer til større fartøjer. Den midlertidige ordning måtte gøres så fleksibel som mulig.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Forslag til Rådets forordninger om reformen af den fælles landbrugspolitik KOM (2003) 23 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 7. marts 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2003) 23 af 21. januar 2003 fremsendt forslag til Rådet om reform af den fælles landbrugspolitik. Forslagene er oversendt til Rådet den 22. januar 2003.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Det Europæiske Råd traf med Agenda 2000 i 1999 i Berlin beslutning om den finansielle ramme samt om en reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2000-2006, idet Kommissionen samtidig blev anmodet om at udarbejde en midtvejsevaluering i 2002. Kommissionen fremsendte ved KOM (2002) 394 af 10. juli 2002 en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen anfører i forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik, at det er nødvendigt at gå videre end blot en midtvejsevaluering af den fælles landbrugspolitik for at leve op til målsætningerne om et Bæredygtigt Landbrug og Udvikling af Landdistrikterne og pga. den ramme for udgifterne til landbruget, der blev fastlagt på Det Europæiske Råd i 2002 i Bruxelles. Det er i følge Kommissionen nødvendigt med et klart perspektiv for den fremtidige udvikling af den fælles landbrugspolitik. Som det allerede blev indikeret i midtvejsevalueringen, er det derfor nødvendigt med yderligere reformtiltag, der kan

- forbedre EU's landbrugs konkurrenceevne ved blandt andet at gøre intervention alene til et sikkerhedsnet
- fremme et mere markedsorienteret og bæredygtigt landbrug ved at indføre en afkoblet bedriftsstøtte
- sikre en bedre balance mellem støtten og styrke landdistriktsudviklingen gennem modulation og udvidelse af de nuværende instrumenter i landdistriktspolitikken med henblik på fremme af fødevarekvalitet, opfyldelse af standarder og forbedring af dyrevelfærd.

Cross compliance

Udbetalingen af den afkoblede støtte samt anden direkte støtte skal ske på betingelse af, at en række EU-bestemmelser inden for miljø, dyrevelfærd, fødevarerikkerhedsstandarder (såvel folkesundhed som dyre- og plantesundhed) samt arbejdsmiljø og -sikkerhed overholdes. I et bilag til forordningen fremgår de direktiver og forordninger, hvori reglerne findes samt de præcise artikelhenvisninger, som kræves overholdt af landmændene. Det drejer sig om bestemmelser i i alt 38 direktiver/forordninger, som hører under flere ministeriers ressort i Danmark.

Endvidere vil udbetalingen være betinget af "god landbrugsmæssig stand". Der er i forslaget udarbejdet en EU-ramme for "god landbrugsmæssig stand", som koncentrerer sig om jordens beskaffenhed, idet det derudover i øvrigt er medlemsstaterne, som skal fastsætte den nærmere definition af begrebet "god landbrugsmæssig stand". Endelig skal medlemsstaterne sikre, at vedvarende græsarealer forbliver vedvarende græsarealer.

De obligatoriske regler, der skal overholdes af landmanden som betingelse for at opnå støtten vedrører således både den dyrkede og den udyrkede jord.

Hvis ovennævnte regler om cross compliance ikke overholdes, reduceres eller fortabes støtten i forhold til, hvor graverende den manglende overholdelse har været, omfanget, varigheden og eventuel gentagelse. Hvis der er tale om uagtssomme overtrædelser foreslås det, at sanktionen ikke skal overskride 10 % af støtten. Sanktionen kan øges til 20 % i gentagelsestilfælde. En forsætlig overtrædelse skal som minimum medføre 50 % reduktion af støtten og eventuelt tab af hele støtten i et eller flere år.

Beløbet, som fremkommer ved anvendelse af cross compliance skal tilbageføres til landbrugsbudgettet (søjle I) – dog kan medlemsstaterne beholde 20 % af beløbet som kompensation for udgifterne ved opkrævningen.

Degressivitet og modulation

Kommissionen foreslår degressivitet af den direkte støtte med virkning fra produktionsåret 2006, således at den omhandlede støtte optjenes i 2006 og udbetales i regnskabsåret 2007, hvor en ny aftaleperiode begynder i medfør af budgetaftalen fra Det Europæiske Råd i Bruxelles i 2002. Der er foreslås en sats for degressivitet stigende fra 1 % i 2006 til 19 % i 2012. Det fremgår af forslaget fra Kommissionen, at stort set alle direkte støtteudbetalinger omfattes af degressivitet.

Kommissionen foreslår, at en andel af provenuet skal overføres til landdistriktspolitikken (modulation). Det vil sige fra 1 % i regnskabsåret 2007 stigende til 6 % i regnskabsårene 2012 og 2013. De resterende midler skal anvendes i søjle I til at dække fremtidige markedsbehov. Eksempelvis agter Kommissionen senere i 2003 at fremsætte reformforslag for sukker, olivenolie, bomuld og tobak - og sandsynligvis frugt og grøntsager og vin. Degressivitet og modulation vil ikke gælde for de nye medlemsstater, førend indfasningen af de direkte betalinger er nået op på det normale EU-niveau.

Støttebeløb under 5.000 € kompenseres fuldt ud med en udligningsstøtte. Støttebeløb mellem 5.000 € og 50.000 € kompenseres med en udligningsstøtte på halvdelen dog reduceret med den del, der overføres til landdistriktpolitikken. Dvs. 1 % i produktionsåret 2006 stigende til 6 % i 2011 og 2012. Støttebeløb over 50.000 € kompenseres ikke. Det vil med andre ord sige, at støttebeløb under 5.000 € fritages for degressivitet, støttebeløb mellem 5.000 og 50.000 € udsættes for en reduceret degressivitet og støttebeløb over 50.000 € rammes af fuld degressivitet.

Satser for degressivitet og modulation (Hertil kommer en national reserve på max. 1%)

Intervaller/år	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
- 5.000 €	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5.000 € - 50.000 €	1,0 %	3,0 %	7,5 %	9,0 %	10,5 %	12,0 %	12,5 %
> 50.000 €	1,0 %	4,0 %	12,0 %	14,0 %	16,0 %	18,0 %	19,0 %

Kommissionen foreslår, at omfordelingen af midlerne til landdistriktpolitikken mellem medlemsstaterne sker efter følgende tre objektive kriterier:

- landbrugsareal
- beskæftigelse i landbrugssektoren
- BNP pr. indbygger i købekraft.

Kommissionen foreslår endelig, at både satsen for degressivitet samt den endelige omfordeling mellem medlemsstaterne af midlerne til landdistriktpolitikken skal fastlægges og kunne justeres i forvaltningskomitéregi. Det vil sige, at hvis der ikke er kvalificeret flertal imod forslaget, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Afkoblet støtte

Kommissionen foreslår at indføre en samlet afkoblet præmie pr. bedrift som indkomststøtte. Denne præmie skal baseres på historiske betalinger i 2000 til 2002. Beløbet skal imidlertid justeres og ajourføres for at tage højde for den fulde implementering af Agenda 2000 på fx oksekødsområdet samt de nu foreslåede reformer, hvor fx hektarstøtten øges. Hertil kommer, at kommende reformer (fx mælk, sukker, olivenolie og nogle former for frugt og grønt etc.) også vil blive inkluderet i den afkoblede støtte i takt med, at de gennemføres.

Udbetalingen af den afkoblede støtte vil være betinget af overholdelse af cross compliance-betingelserne, jf. afsnittet om cross compliance.

Den afkoblede støtte skal omfatte alle afgrøder, som indgår i hektarstøttesystemet (korn, durumhvede, oliefrø, proteinafgrøder, hørfrø og fibre, hampefibre, græsensilage og rotationsbrak) såvel som bælplanter, kartoffelstivelse, oksekød, mælk, ris, tørret foder, markfrø og får.

For de omfattede produkter vil den nye støtteordning erstatte al eksisterende (eller nyligt introduceret) direkte støtte til producenterne – dog med en række undtagelser:

- Den nye høj kvalitetspræmie til durum hvede

- Den nye supplerende betaling til proteinafgrøder på 55,57 €/ha
- Den afgrødespecifikke støtte til ris
- Arealbetaling til nødder
- Støtte til energiafgrøder
- Afgrødespecifik støtte til kartoffelstivelse
- Støtte til tørret foder, som dog udfases over 4 år

Selvom det nye støttesystem ikke umiddelbart dækker alle sektorer, vil landmænd som modtager den nye afkoblede præmie have mulighed for at dyrke alle afgrøder på deres arealer inkl. de afgrøder, som stadig er dækket af en ikke-afkoblet støtte.

Den afkoblede støtte skal fastsættes først på bedriftsniveau og dernæst per hektar. Den eksakte beregning af den afkoblede støtte i de enkelte markedsordninger pr producent fremgår af et bilag til forslaget. Ved fastlæggelsen af den afkoblede støtte er der åbnet op for muligheden for at tage hensyn til særlige – dog afgrænsede – omstændigheder, som har påvirket den enkelte producents produktion i referenceperioden 2000-02 eller tidligere. Dette gælder blandt andet i tilfælde af udbrud af mund- og klovesyge eller lignende. Medlemslandene kan også tildele midler til landmænd, som har startet produktionen efter 31. december 2000, på baggrund af objektive kriterier. Til dette formål skal der etableres en national reserve med midler til udbetaling af afkoblet støtte. Af den afkoblede støtte i hvert land skal der allokeres maksimalt 1 % til denne reserve.

Støtten pr bedrift vil dernæst blive fordelt på de hektar jord, som er indgået i den produktion, hvorfra støtten i 2000-2002 er oppebåret. Det vil generelt sige, at der vil være knyttet en støtte til såvel jord i rotation som vedvarende græsarealer (dog undtagen arealer med frugt og grønt). Denne støtte pr hektar benævnes en betalingsrettighed, som vil kunne overføres til andre producenter indenfor de enkelte medlemsstater, eller rettigheden kan arves. Rettigheden kan sælges med eller uden jord. Hvis der derimod er tale om leje/bortforpagtning eller en lignende overførsel af støtterettigheden, skal der følge jord med.

Såfremt medlemslandene måtte ønske det, er der åbnet mulighed for, at betalingsrettigheden (støtte/ha) fastsættes på regionalt eller nationalt niveau i stedet for på bedriftsniveau.

Særlig afkoblet støtte

Producenter, som har modtaget kvæg- og fårepræmier i referenceperioden eller modtager præmie for malkekøer fra 2004 uden at have et areal, eller uden at der har været krav om at anmelde det foderareal, som disse dyr har brugt, skal have ret til en særlig støtterettighed, som ikke fordeles på jorden.

Det vil ikke være muligt at overdrage denne rettighed undtagen i forbindelse med arv. Dog kan en fåre- eller gedeavler overdrage rettigheden til en anden fåre/-gedeavler, som også har en sådan særlig støtterettighed.

Bedriftsrådgivning

Kommissionen foreslår, at hvert medlemsland i offentlig eller privat regi skal etablere et rådgivningssystem med fokus på forvaltningen af jorden og bedriften, således at reglerne for cross compliance opfyldes. Det vil være obligatorisk for professionelle landmænd at deltage i rådgivningen, mens det står andre frit for at deltage. Professionelle landmænd definerer Kommissionen som landmænd, der modtager mere end 15.000 € i direkte støtte pr år eller har en årlig omsætning på mere end 100.000 €. Systemet skal starte i 2005, hvor mindst 15 % af de professionelle skal deltage i systemet og modtage rådgivningen. De resterende producenter skal indføres i ordningen i løbet af de følgende 4 år. Der vil kunne opnås støtte under landdistriktsordningen til rådgivningsbesøg. Private udbydere af rådgivning kan komme på tale, men skal godkendes og myndighederne skal føre løbende kontrol med rådgivningsaktiviteterne. Såfremt en landmand ikke vil medvirke til rådgivningen eller i forbindelse hermed afgiver falske oplysninger, skal der ske en reduktion af eller udelukkelse fra den direkte støtte.

Markedsordningerne

Korn

Kommissionen foreslår en nedsættelse af interventionsprisen (med delvis kompensation), afskaffelse af de månedlige tillæg til interventionsprisen, afskaffelse af intervention for rug, afskaffelse af produktionsrestitutioner til stivelse, ændringer i importbeskyttelsen for hvede og byg samt afskaffelse af minimumsprisen for stivelseskartofler. Forordningen skal ifølge forslaget træde i kraft fra markedsåret 2004/2005 – dvs. fra 1. juli 2004.

Kommissionen foreslår en generel nedsættelse af interventionsprisen for korn med 5 % til 95,35 €/t (fra markedsåret 2004/2005), hvorved det samlede prisfald i forhold til situationen før 1999 bliver på 20 % som oprindeligt foreslået af Kommissionen ved Agenda 2000. Kompensationen sker ved, at hektarstøtten øges til 66 €/t fra 63 €/t. Hensigten med prisnedsættelsen er at holde priserne på Det Indre Marked på niveau med verdensmarkedspriserne for at undgå afhængighed af eksportstøtte og for at sikre at intervention alene bliver et sikkerhedsnet. Med det formål at forenkle forvaltningen af markedet, forslås endvidere de månedlige tillæg til interventionsprisen fjernet.

Det Indre Marked for rug er præget af stor ubalance (store interventionslagre), idet rugen ikke kan finde afsætning, og enten må sælges til offentlig intervention eller eksporteres med meget høje eksportrestitutioner. Derfor foreslås interventionsordningen for rug fuldstændig afskaffet. Det er ensbetydende med, at der fra markedsåret 1. juli 2004 alene kan opkøbes blød hvede, durum hvede, byg, majs og sorghum til offentlig intervention. Der er dog som hidtil åbnet mulighed for at der, hvis markedssituationen gør det nødvendigt, kan træffes beslutning om særlige interventionsforanstaltninger.

Produktionsrestitutioner til stivelse (korn og kartofler) og visse afledte produkter vil blive afskaffet.

Efter indførelsen af importkontingenter med faste toldsætter for hvede af lav/middel kvalitet samt for byg foreslår Kommissionen at tilpasse bestemmelserne vedrørende importbeskyttelsen. Forslaget indebærer, at henvisninger til de kornarter, hvor der er fastsat importkontingenter, fjernes fra de

hidtidige bestemmelser om beregning af importtolden, idet disse kornarter nu er underlagt faste toldsatsen inden for og uden for importkontingenterne. For de øvrige kornarter forbliver den hidtidige beregning af importtolden den samme. Denne ordning gælder allerede midlertidigt efter to rådsafgørelser i december 2002. Desuden drøfter Rådet allerede et forslag om tilpasning af Rådets forordning nr. 1766/92 med henblik på at gøre ordningen permanent.

Kartoffelstivelse

Der ydes i dag direkte støtte til producenter af kartofler bestemt til stivelsesfremstilling. Støtten ydes for den mængde kartofler, der medgår til fremstillingen af et ton stivelse. Beløbet er fastsat til 110,54 €/t. Kommissionen foreslår, at halvdelen af støttebeløbet på (dvs. 55,27 €/t) inkluderes i den afkoblede støtte på basis af historiske leverancer til industrien. Den anden halvdel opretholdes som en afgrødespecifik betaling for stivelseskartofler. Desuden er der i dag fastsat en minimumspris for kartofler bestemt til fremstilling af kartoffelstivelse på 178,31 €/t. Kommissionen foreslår denne minimumspris afskaffet.

Durum hvede

For durum hvede foreslås det, at reducere den eksisterende specifikke støtte fra de nuværende 344,50 €/ha i traditionelle produktionsregioner til 250 €/ha. Disse betalinger vil i stedet blive inkluderet i den afkoblede støtte. Endvidere foreslås det at udfase den særlige støtte på 138,90 €/ha, som efter de nuværende regler ydes til andre regioner end de traditionelle produktionsregioner med en veletableret produktion af durum hvede over en treårig periode begyndende i 2004. For at fremme kvaliteten foreslås der samtidig indført en ny særlig præmie ved anvendelse til semulje og pastaproduktion. Præmien vil kunne ydes i traditionelle produktionsområder til landmænd, som anvender en vis mængde certificeret frø af bestemte sorter. Sorterne vil blive udvalgt med henblik på bedre at imødekomme krav til kvalitet fra forarbejdningsindustrien til semulje og pastaproduktion. Præmien, som ikke afkobles, foreslås fastsat til 40 €/ha inden for et maksimalt garantiareal svarende til det eksisterende for traditionelle produktionsområder.

Ris

For ris foreslår Kommissionen en nedsættelse af interventionsprisen (med kompensation), reduktion af garantiarealerne og indførelse af mulighed for privat oplagring. Hele ordningen skal ifølge forslaget træde i kraft fra markedsåret 2004/2005 – dvs. fra 1. september 2004.

Kommissionen foreslår en halvering af interventionsprisen i ét trin til en effektiv støttepris på 150 €/t for uafskallet ris fra markedsåret 2004/2005. Begrundelsen er, at rismarkedet uden indgreb, vil være totalt destabiliseret i slutningen af dette årti primært pga. effekterne af "Everything But Arms"-initiativet og forbrugernes præference for ris af indica-typen. For at stabilisere producenterens indkomst vil der blive ydet en kompensation for prisfaldet, således at den eksisterende betaling til producenterne øges fra 52 €/t til 177 €/t. Heraf vil 102 €/t blive integreret i den afkoblede støtte, mens de resterende 75 €/t ganget med et historisk referenceudbytte vil blive betalt som en afgrødespecifik støtte.

De nationale garantiarealer vil blive reduceret til niveauet for det gennemsnitlige dyrkede areal i årene 1999-2001 eller det nuværende garantiareal – idet det laveste finder anvendelse. Det er ensbe-

tydende med et mindre garantiareal for alle producentlande med undtagelse af Spanien, dvs. Frankrig, Grækenland, Italien og Portugal. Sanktionerne ved overskridelse af garantiarealerne forbliver uændrede.

Der foreslås indført et system med privat oplagring, som udløses, når markedsprisen falder under den effektive støttepris (150 €/t). Niveauet for støtten til privat oplagring bestemmes efter forvaltningskomiteprocedure, og mængderne kan fastsættes efter licitation. Hvis markedsprisen falder under 120 €/t, kan der træffes foranstaltninger til offentlige opkøb af ris (intervention).

Importbeskyttelsen forbliver den samme som hidtil, men det præciseres i forslaget, at Kommissionen har mulighed for at åbne importkontingenter.

Tørret foder

I henhold til de gældende regler ydes der støtte på 68,83 € pr. tons til kunsttørret foder til en samlet produktionsmængde på 4.412.400 tons. Danmarks garantimængde er på 334.000 tons, medens den danske produktion i 2001/2002 kun var på 147.136 tons tørret foder. Til solttørret foder ydes en fast støtte på 38,64 €/t til en produktionsmængde på 443.500 tons. Støtten ydes til forarbejdningsskederne.

Kommissionen har i sit forslag taget udgangspunkt i, at den nuværende støtte til tørret foder reelt fordeles 50/50 mellem producenter og industrien. Kommissionens foreslår, at støtten til producenterne integreres i den afkoblede støtte, medens støtten til industrien afvikles ved hjælp af en enhedsstøtte over 4 år med en lineær reduktion fra 33 €/t i 2004/05 til 8,25 €/t i 2007/08. De respektive nationale garantimængder for henholdsvis kunst- og solttørret foder vil blive slået sammen. Samtidig indføres en nedre grænse for det maksimale vandindhold i tørret foder på 11 %.

Støtten til tørret foder, som skal indgå i beregningen af den afkoblede støtte i Danmark, andrager i alt 5,424 mio. €. Dette beløb skal fordeles på basis af den mængde tørret foder, som er produceret på basis af leverancer fra landmanden. Arealet fastsættes på basis af de arealer, der i referenceperioden fremgår af de enkelte kontrakter.

Markfrø

Der ydes efter de gældende regler støtte pr. ton producerede frø af udvalgte frøsorter inden for en maksimal garantimængde. Kommissionen foreslår, at støtten til markfrø bliver integreret i den afkoblede støtte på baggrund af den enkelte landmands produktion af markfrø i referenceperioden.

Proteinafgrøder

Kommissionen foreslår, at det hidtidige tillæg til hektarstøtten til proteinafgrøder (ærter, bønner, lupiner m.m.) på 9,5 €/t opretholdes, idet den dog omdannes til en afgrødespecifik støtte på 55,57 €/ha, som ikke afkobles. Støtten ydes inden for et maksimalt garantiareal på 1,4 mio. ha.

Oliefrø

Ved Agenda 2000 blev støtten til oliefrø nedsat gradvist, således at den fra 2002/03 svarer til hektarstøtten for korn, dvs. 63 €/t. Kompensationen for prisfaldet på korn vil medføre en forhøjelse af støtten for oliefrø svarende til forhøjelsen for korn, dvs. 66 €/t. Oliefrø vil indgå i den afkoblede støtte sammen med de øvrige reformafgrøder.

Nødder

Til erstatning for de nuværende foranstaltninger foreslås et "flat rate" standardbeløb på 100 €/ha. Herudover foreslås det, at medlemslandene får mulighed for at give et nationalt tilskud på op til 109 €/ha, og således suppleres op til maksimalt 209 €/ha. i alt. Det foreslås, at det maksimale garantiareal fastsættes til 800.000 ha., som vil blive splittet op i nationale garantiarealer mellem medlemsstaterne. Arealbetalingerne bliver ikke en del af den afkoblede støtte.

Mælk- og mejeriprodukter

For mælk foreslås et prisfald på 28,3 % til 22,21 €/100 kg. Prisfaldet gennemføres i 5 etaper i perioden 1. juli 2004-2008. De reducerede priser gælder herefter, indtil Rådet træffer anden beslutning.

For produkterne smør og skummetmælkspulver foreslås en asymmetrisk reduktion af interventionspriserne. Interventionsprisen for smør foreslås nedsat med ca. 5x7 %, svarende til 34,8 % (fra nu 328,20 €/100 kg til 213,95 €/100 kg), mens interventionsprisen for skummetmælkspulver foreslås nedsat med 5x3,5 %, svarende til 17,4 % (fra 205,52 €/100 kg til 169,74 €/100 kg).

I forhold til priserne vedtaget under Agenda 2000 foreslås en uddybning med to yderligere prisnedsættelser, svarende til et samlet yderligere prisfald i målprisen for mælk på 11,3 %, og en kvoteudvidelse på 2 % samtidig med at starttidspunktet fremrykkes med 1 år fra 2005 til 2004. I Agenda 2000 er endvidere aftalt et lineært prisfald på 15 % gældende for både smør og skummetmælkspulver.

For smør foreslås, at opkøb til intervention begrænses til perioden 1. marts til 31. august i de medlemsstater, hvor markedsprisen ligger under 92 % af interventionsprisen. Opkøbsprisen er fastsat til 90 % af interventionsprisen, hvilket svarer til den nuværende effektive opkøbspris. Hvis mængden af smør tilbudt til intervention i perioden overstiger 30.000 t, kan Kommissionen suspendere opkøbet til fast pris. I dette tilfælde kan Kommissionen fortsætte med opkøb til intervention gennem licitation. Der er ikke fastsat nogen mindste opkøbspris for opkøb ved licitation.

Der ydes kompensation i form af en præmie og national konvolut for prisreduktionen beregnet på samme måde som i Agenda 2000. Niveauet for kompensationen er uændret i forhold til Agenda 2000. I takt med mælkeformen inkluderes kompensationen i den afkoblede støtte.

Kompensationen udbetales i forhold til producenternes kvote pr. 31. marts 2004. I modsætning til Agenda 2000 foretages, der ikke nogen årlig justering af præmieberegningen i forhold til den mælkekvote, som er til rådighed på bedriften den 31. marts i det pågældende kalenderår. Præmiebeløbet er 5,75 €/t mælkekvote det første år og gennemføres i 5 etaper i perioden 1. juli 2004-2008, hvor præmiebeløbet er 28,74 €/t mælkekvote i 2008. Hertil kommer beløbet i den nationale konvolut,

som for Danmarks vedkommende det første år udgør 11,5 mio. € (svarende til 2,58 €/t) og forhøjes i 5 etaper i perioden 1. juli 2004-2008, hvor beløbet i den nationale konvolut i 2008 vil være 57,5 mio. €.

Mælkekvoteordningen foreslås forlænget fra 1. april 2008 til 31. marts 2015. De aftalte kvoteforhøjelser under Agenda 2000 fremrykkes med 1 år, således at den første forhøjelse af kvoterne gennemføres i kvoteåret 2004/05. Dernæst foreslås mælkekvoten forøget forholdsmæssigt i alle medlemsstater (EU-15) med i alt 2 % fordelt med 1 % i hvert af kvoteårene 2007/08 og 2008/09.

Oksekød

I forhold til Agenda 2000 er der ikke lagt op til ændringer af markedsordningen for oksekød i form af nye mindstepriser og udløsningspriser for privat oplagting og intervention. Derimod er den direkte støtte i oksekødssektoren omfattet af afkobling.

Braklægning

Det foreslås, at producenter, som p.t. har en udtagingsforpligtelse under hektarstøtteordningen fortsat vil være forpligtet til at braklægge 10 %, men i en tiårig periode, som betingelse for modtagelse af den afkoblede støtte. Økologiske producenter foreslås dog fritaget for braklægning. "Små producenter", som søger støtte til mindre end 20 ha, vil heller ikke være omfattet af braklægningsforpligtelsen. Det udtagne areal vil ikke kunne indgå i rotation, og skal dermed langtidsbraklægges fra 2004. Medlemsstaterne vil dog i helt særligt begrundede tilfælde og især af særlige miljømæssige årsager kunne tillade, at landmanden ændrer sine parceller, underlagt braklægningsforpligtelse på betingelse af, at antallet af hektarer og betingelserne for støtteberettigede arealer respekteres. Jorden skal opretholdes i god agronomisk stand.

Støtte til energiafgrøder

Kommissionen foreslår en ny støtte, en "CO₂-kredit" – til dyrkning af energiafgrøder. Støtteniveauet foreslås til 45 €/ha til energiafgrøder for et maksimalt garantiareal på 1,5 mio. hektar, og vil kun blive ydet til producenter, som har indgået kontrakt med en forarbejdningsvirksomhed, medmindre forarbejdningen foretages af landmanden selv på dennes ejendom. Støtten er ikke omfattet af afkobling. Den 31. december 2006 skal Kommissionen afgive en rapport til Rådet om implementeringen af støtteordningen, eventuelt ledsaget af forslag, som tager hensyn til implementeringen af EU's initiativ vedrørende biobrændstoffer. Forslaget skal ses i lyset af, at den nuværende ordning med adgang til at dyrke non food afgrøder på udtagne arealer fjernes.

Kontrol

De eksisterende bestemmelser om integreret kontrol videreføres stort set uændret, idet kontrollen dog skal fokusere mere på arealerne. På grund af introduktionen af den afkoblede støtte skal der dog udarbejdes nye supplerende regler.

Landdistriktpolitik

Kommissionen foreslår ændringer af Rådets forordning nr. 1257/1999 med henblik på en styrkelse af landdistriktspolitikken, idet der under landdistriktsprogrammet vil kunne ydes støtte til en række nye indsatsområder. De nye støtteområder retter sig mod landmændene og omfatter støtte til:

- opfyldelse af standarder,
- forbedring af fødevarekvalitet,
- forbedring af dyrevelfærd og
- etablering af rådgivningssystemer og kvalitetsordninger.

Derudover foreslår Kommissionen mindre præciseringer og tilpasninger for en række foranstaltninger vedrørende efteruddannelse, forbedringsordningen og miljørestriktioner. For så vidt angår skovbrug, foreslår Kommissionen, at der kan ydes medfinansiering til statslig skovrejsning og til forbedring af økologisk eller social værdi i statens skove.

Kommissionens forslag skal ses i sammenhæng med de forenklingsforslag, der har været behandlet i forvaltningskomiteer vedrørende især procedurer for forelægning af ændringer til de nationale programmer. Disse forenklinger vil lette den praktiske gennemførelse af nye indsatsområder.

Opfyldelse af standarder

Der foreslås tilføjet et nyt kapitel om "opfyldelse af standarder" med mulighed for

- at yde midlertidig, degressiv støtte for at hjælpe landmænd med indførelse af standarder, der er krævet i fællesskabsregulering inden for miljø, dyre- og plantesundhed, dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Målet er at tilskynde til hurtigere gennemførelse af EU-krav. Der vil kunne ydes tilskud til nye EU-krav i op til 5 år efter, at disse er gjort obligatoriske. Der vil endvidere i 5 år kunne ydes støtte til opfyldelse af eksisterende EU-direktiver, som ikke er gennemført i medlemslandet inden for den gældende frist. Der vil ikke kunne ydes støtte til landmænd i medlemslande, der har gennemført gældende direktiver i national lovgivning. Det samlede tilskud pr. bedrift kan ikke overstige 10.000 € det første år.
- endvidere begrænses mulighederne for at indregne investeringer ved fastsættelse af den årlige støtte under MVJ-ordningerne.

Fødevarekvalitet

Kommissionen foreslår også et nyt kapitel om "fødevarekvalitet", hvor der gives mulighed for

- at give landmænd støtte for frivillig deltagelse i EU- eller nationalt baserede kvalitetsordninger, oprindelsesordninger og økologiordningen. De EU-tilskudsberettigede kvalitetsordninger fremgår af forslaget og omfatter certificeringsordningerne for økologiske fødevarer, fødevarer med geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser, fødevarer med specificitetsattestering og kvalitetsvin. Derudover vil der kunne ydes støtte under nationale kvalitetsordninger, der er underlagt særlige produktionsmetoder og produktspecifikationer, har bindende produktspecifikationer, som kontrolleres, er åbne for alle producenter, er transparente og sikrer sporbarhed og endelig svarer til markedets muligheder. Der vil blive tale om en fast årlig støtte pr. bedrift på maksimalt 1.500 €/bedrift i op til 5 år.

- give støtte via producentsammenslutninger til information om og markedsføring af produkter under ovennævnte EU- og nationale kvalitetsordninger. Støtte kan gives til information, promotion og markedsføring og kan udgøre op til 70 % af de tilskudsberettigede projektudgifter.
- Ophævelse af Rådets forordning 2826/2000 af 19. december 2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked.

Udvidelse af miljøvenligt jordbrug med forbedring af dyrevelfærd

Formålet er at tilskynde landmændene til at implementere høje dyrevelfærdsstandarder, som ligger ud over de lovbestemte minimumskrav. Der er ikke nogen nærmere præcisering af indholdet af denne udvidelse af kapitlet om miljøvenligt jordbrug. Det fremgår dog, at omkostninger til investeringer – bortset fra ikke-afkastgivende investeringer - ikke kan inkluderes i grundlaget for beregning af tilskud under forordningsafsnittet om miljøvenligt landbrug. Støtteloftet foreslås fastsat til 500 € pr. dyreenhed.

Særlige landdistriktsforanstaltninger (artikel 33)

Kommissionen foreslår at udvide det eksisterende kapitel om generel landdistriktsudvikling (artikel 33) til at omfatte tilskud til etablering af systemer for bedriftsrådgivning og kvalitetsordninger. Derudover foreslås støtte til "management of integrated rural development strategies by local partnerships" føjet til listen under artikel 33.

Bedriftsrådgivning

Som tidligere omtalt foreslår Kommissionen, at der etableres en bedriftsrådgivning, hvor man specificerer de elementer, der vil kunne opnå støtte i forbindelse med etablering og brug af bedriftsrådgivningen. Vigtige rådgivningsområder vil være miljø, fødevarer sikkerhed, plante- og dyresundhed, dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Der kan ydes støtte op til 1.500 € per bedriftsrådgivning, dog maksimalt 80 % af de støtteberettigede udgifter.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse forventes at foreligge primo juni 2003.

Gældende dansk ret

De nugældende forordninger om de enkelte markedsordninger er umiddelbart gældende ret i Danmark. I det omfang, der er mulighed for supplerende nationale regler, er disse foretaget med hjemmel i lov om administration af Det europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 285 af 8. maj 2002 (Bemyndigelsesloven).

Landdistriktsforanstaltningerne på landbrugsområdet er gennemført ved lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven).

Skovbrugsforanstaltningerne på landbrugsområdet er gennemført ved skovloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 959 af 2. november 1996.

Konsekvenser

Beskyttelsesniveauet skønnes at blive forbedret grundet den bedre integration af fødevarerikkerhed og -kvalitet, dyrevelfærd og miljø i den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen har fået udarbejdet 6 analyser af konsekvenserne af de ideer, som Kommissionen skitserede i dens meddelelse fra juli 2002 om midtvejsevalueringen. Kommissionen forventes senere at udarbejde konsekvensanalyser på baggrund af de egentlige forslag.

Analysernes resultater varierer, men der er generel enighed om, at kornarealet bliver reduceret (mellem 2 og 8,7 %), mens produktionen vil falde lidt mindre (mellem 0,4 og 7,4 %). De væsentligste ændringer i enkelt-sektorer indenfor vegetabilia sker for durum, hvor produktionen forventes at falde med mellem 4 og 19 %. De negative konsekvenser må dog reelt forventes at blive afbødet af, at der nu foreslås en specifik arealstøtte til durum. Dernæst forventes rugproduktionen at falde betragteligt med mellem 7 og 46 %. Alle analyser når også frem til, at der vil ske en forøgelse på mellem 5 og 27 % af de ubrugte arealer. I absolutte tal er der dog tale om mindre tal, idet det største tal er ca. 800.000 ha, hvilket udgør omkring 2 % af kornarealet.

Oksekødsproduktionen vil komme ud for betydelige ændringer som følge af reformen, idet produktionen i dag er meget styret af de høje direkte kvægpræmier. Produktionen forventes at falde mellem 2,8 og 9,3 %, hvilket vil udløse en prisstigning på mellem 5,6 og 8,1 %. Det forventes særligt at være antallet af ammekøer, der vil falde (mellem 11 og 19 %). Et enkelt studie viser, at også de lette handyr (som svarer til den danske produktion) vil opleve et større fald end gennemsnitligt.

Produktions-trenden af kornprodukterne (svinekød og fjerkræ) forventes ikke at blive ændret væsentlig som følge af reformen. Disse produktioner forventes i forvejen at stige, - en eventuel afsmitende effekt af reformen - er positiv (op til 0,6 %), hvilket skyldes den forbedrede konkurrence i forhold til oksekød og lavere kompriser.

Indkomsterne i landbruget forventes ikke at blive ændret væsentligt (mellem -0,9 og +0,8 %). Måles indkomsten imidlertid i forhold til antallet af beskæftigede i landbruget vil indkomsten stige lidt (1,7-3,3 %) i forhold til en situation, hvor den nuværende landbrugspolitik fortsætter uændret.

En vedtagelse af forslagene vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Ifølge forslaget vil en finansiel styrkelse af landdistriktspolitikken ikke ske før ved udløbet af indværende programperiode i 2006. Forslaget til ændring af landdistriktsforordningen har således ikke på kort sigt statsfinansielle konsekvenser. Ved en uændret national finansiering af landdistriktsprogrammet vil der som følge af introduktion af nye indsatsområder imidlertid kunne opstå behov for at omprioritere programmets indsatsområder. Budgettet knyttet til Rfo 2826/2000 bortfalder ved ophævelsen af forordningen.

Der vil eventuelt være samfundsøkonomiske konsekvenser som følge af allokeringen af de via degressiviteten genererede midler.

I 2006 skønnes der i Danmark at være 22.400 landmænd, der modtager under 5.000 € i direkte støtte, 33.100 landmænd, der modtager mellem 5.000-50.000 € og 4.100 landmænd, der modtager over 50.000 €. Skønnet er baseret på de nuværende bedriftsstørrelser, og der må over tid forventes en strukturudvikling mod større bedrifter. Endvidere vil yderligere reformer af sukker og mælk hæve den direkte støtte.

En vedtagelse af forslagene vil have ikke ubetydelige statsfinansielle konsekvenser grundet øgede administrative omkostninger til fx kontrol af cross compliance bestemmelserne, og udvikling af it-systemer ikke mindst med henblik på at kunne håndtere den afkoblede støtte. Omfanget heraf kan endnu ikke opgøres.

Kommissionen anfører, at forslagene i EU-15 vil medføre en skønnet besparelse på 337 mio. € i regnskabsåret 2006 på EU's landbrugsbudgettet (søjle I) og 186 mio. € i 2010. Dette følger af, at Kommissionen antager, at besparelser af forslagene vedrørende markedsordninger er større end de ekstra udgifter til direkte støtte, der er skønnet til 729 mio. € i 2006 og 1.610 mio. € i 2010. For de nye medlemslande skønner Kommissionen, at der vil være en merudgift i søjle I på 88 mio. € i regnskabsåret 2010, der stiger til 241 mio. € i 2013, som følge af den gradvise indfasning af den direkte støtte. For at holde udgifterne under loftet vedtaget på Det Europæiske Råd i Bruxelles i 2002 for søjle I i de 25 medlemsstater foreslår Kommissionen, som beskrevet tidligere, degressivitet fra regnskabsåret 2007 i EU-15.

Kommissionens skøn over udgifter i EU-25 (søjle I)

Søjle I (mio. €)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU-25 loft	42.979	44.474	45.306	45.759	46.217	46.679	47.146	47.617	48.093	48.574
EU-25 udgift	41.681	43.642	44.395	45.156	46.123	47.568	48.159	48.805	49.451	50.099
Heraf EU-15	41.320	41.339	41.746	42.183	42.802	43.569	43.513	43.513	43.513	43.513
Heraf EU-10	361	2.303	2.649	2.973	3.321	3.999	4.646	5.292	5.938	6.586
Margin	1.298	832	911	603	94	-889	-1.013	-1.188	-1.358	-1.525
Degressivitet				228	751	2.030	2.420	2.810	3.200	3.343
Heraf søjle II				228	475	741	988	1.234	1.481	1.481

Høring

§2-udvalget (landbrug) vil blive hørt om de enkelte delelementer i takt med, at disse behandles i Rådet (landbrug og fiskeri). Udvalget havde på baggrund af foreløbige oplysninger en drøftelse af de forventede forslag på mødet den 15. januar 2003 og har desuden drøftet forslaget den 5. februar 2003, den 5. marts 2003 og senest den 26. marts 2003. En række organisationer har endvidere fremsendt skriftlige bemærkninger til forslaget.

Landbrugsraadet har fremhævet, at der er så store og uafklarede spørgsmål og problemer i forhold til Kommissionens forslag, at man finder forslaget uacceptabelt i sin nuværende form. Landbrugsraadet ønsker en mere enkel reform, som vil stille landmændene mere ensartet. Landbrugsraadet understreger, at forslagens fremsættelse var dårligt timet både i forhold til WTO-forhandlingerne

og i forhold til Agenda 2000. Man anser ikke den 1. januar 2004 som en realistisk dato for gennemførelse af forslaget og påpegede behovet for at fortage sektorale konsekvensanalyser. Den uklare situation om den fremtidige udformning af støtteordningerne skaber problemer i branchen, idet landmændene blandt andet er tilbageholdende med at handle med jord. Vedr. afkobling har Landbrugsraadet fremført ikke at kunne acceptere afkoblingen i den nuværende form, herunder tilknytningen til personen frem for jorden. Landbrugsraadet foretrak i stedet gradvise nedskæringer (degressivitet). Især konsekvenserne for oksekødssektoren samt frugt- og grøntsagssektoren bekymrede Landbrugsraadet, som ønskede, at man fra dansk side skulle arbejde for en fremadrettet ikrafttrædelse. Endvidere er Landbrugsraadet skeptisk over for Kommissionens forslag til en reform af mejeripolitikken. Vedr. cross compliance var Landbrugsraadet især skeptisk overfor det element, at den enkelte landmand skulle kunne gøres ansvarlig for forhold, der ikke direkte kunne tillægges landmanden, fx i forbindelse med opfyldelse af krav i nitratdirektivet og habitatdirektivet. Landbrugsraadet fremhævede, at det af hensyn til landmændenes retssikkerhed er en forudsætning, at cross compliance byggede på ensartede og fælles regler samt med en klar kontrol. Man understregede, at cross compliance åbenbart skulle opfattes som en efterfølgende sanktion og ikke en støttebetingelse. Landbrugsraadet fremhævede, at det var vigtigt, at der i Danmark var de nødvendige nationale midler til at medfinansiere foranstaltningerne under søjle II. Endeligt understregede Landbrugsraadet, at det med hensyn til bedriftsrådgivning var vigtigt at anvende de allerede eksisterende nationale systemer blandt andet for at sikre, at bedriftsrådgivningen blev etableret så enkelt og billigt som muligt.

Dansk Kvæg støttede Landbrugsraadets bemærkninger og tilføjede, at man ikke kunne støtte det asymmetriske prisfald for fedt overfor protein, idet smørprisen i Danmark er højere end i andre lande. Vedr. afkobling har Dansk Kvæg anført, at det ville medføre alvorlige konsekvenser for den danske kvægsektor, hvorfor Dansk Kvæg var meget skeptiske over for forslaget. Afkoblingen burde afvente reformer af de enkelte markedsordninger, resultatet af WTO-forhandlingerne (navnlig den blå boks) og tillige afspejle graden af markedsorientering inden for de enkelte sektorer. Dansk Kvæg understregede, at en eventuel dansk holdning om afskaffelsen af mælkekvoterne burde overvejes nøje, da det ville have stor betydning for hele kvægsektoren. Vedr. cross compliance fremhævede Dansk Kvæg, at det var vigtigt ikke via skrappe krav at binde landbrugssektoren.

Kødbranchens Fællesråd anførte blandt andet, at den manglende afklaring om afkobling af den direkte støtte allerede nu skaber usikkerhed ved produktionen af handyr grundet den lange produktionsstid.

Fødevarerindustrien støttede grundlæggende Kommissionens forslag til reform af den fælles landbrugspolitik og fandt det positivt, at Kommissionens konsekvensanalyser tilsyneladende viste, at forslagene var forsvarlige og uden alvorlige konsekvenser. Det ville selvfølgelig være nødvendigt at se nærmere på særligt følsomme sektorer, såsom oksekød og kartoffelstivelse. Fødevarerindustrien tilkendegav støtte til afkobling.

Dansk Landbrug påpegede, at omlægningen i landdistriktpolitikken ikke harmonerer med de øvrige initiativer på miljøområdet (eksempelvis habitat- og vandrammedirektivet), samtidig med at der

bør sikres national medfinansiering, idet rammerne i dag ikke anvendes fuldt ud grundet manglende national medfinansiering. Vedr. cross compliance tilkendegav Dansk Landbrug en positiv holdning under forudsætning af, at en gennemførelse sker på EU-plan ud fra principperne ligestilling, retssikkerhed, proportionalitet, og endelig at reglerne skal være lette at administrere. Vedr. landdistriktsforordningen fremhævede Dansk Landbrug vigtigheden af, at der over for Kommissionen bliver rejst en lang række spørgsmål til afklaring og afgrænsning af de enkelte punkter i det fremlagte ændringsforslag, og at man fra dansk side fortsat arbejder for at gøre løbende rådgivning og innovation tilskudsberettiget under landdistriktsforordningen. Konkret fandt Dansk Landbrug, at det bør sikres, at der ikke udbetales tilskud til opfyldelse af gældende standarder, at tilskud til certificerede kvalitetsprodukter bliver tilrettelagt så også danske produkter vil blive omfattet heraf, at Kommissionen udmelder klare kriterier for, hvilke dyrevelfærdsinvesteringer, der vil kunne opnå støtte under ordningen for miljøvenlig jordbrug og at driften af systemer til bedriftsrådgivning støttes.

Danmarks Naturfredningsforening udtrykte skuffelse over, at ambitionen for modulation er blevet mindre i forhold til Kommissionens meddelelse i juli 2002. Danmarks Naturfredningsforening støttede afkobling som en måde at afskaffe den blå boks på.

Dansk Erhvervsgartnerforening og Dansk Erhvervsfrugtavl understregede de store problemer, der ville være for de nuværende producenter af frugt og grøntsager i forhold til en afkobling, hvor frugt og grøntsager ikke var omfattet.

Økologisk Landsforening støttede forslaget om afkobling og hilste forslaget om økologiske landmænds fritagelse fra braklægning velkomment.

Mejeriforeningen understregede, at en forudsætning for afvikling af mælkekvoterne var fuld kompensation, men Kommissionens forslag lagde kun op til en kompensation på 50 %. Derfor var Mejeriforeningen umiddelbart imod Kommissionens forslag samt en eventuel afskaffelse af mælkekvoterne allerede fra 2008. Mejeriforeningen udtrykte endvidere bekymring for konsekvenserne af forslaget om afkobling.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. marts 2003 samt den 14. februar 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøder (landbrug og fiskeri) den 17. – 18. marts 2003 og den 20. februar 2003, jf. aktuelt notat af 7. marts 2003 og 6. februar 2003. Det forventede indhold af de juridiske tekster blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. januar 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27.- 28. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003.

Kommissionens oprindelige meddelelse om midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik af 10. juli 2002 har været forelagt Folketingets Europaudvalg ved grundnotat den 23. juli 2002 og 3. september 2002. Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. juli 2002 i for-

bindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2002, jf. aktuelt notat af 5. juli 2002. Sagen har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. september 2002, den 11. oktober 2002 og den 20. november 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23.-24. september 2002 og 14.-15. oktober 2002, jf. aktuelt notat af 13. september 2002 og 3. oktober 2002. Meddelelsen har senest været forelagt den 20. november 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27.-29. november 2002, jf. aktuelt notat af 14. november 2002.

8. WTO modaliteter i forhandlingerne på landbrugsområdet - andet udkast. KOM dok. foreligger ikke

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 7. marts 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

I henhold til konklusionerne fra WTO's ministerkonference i Doha vedtaget den 14. november 2001 skal der træffes beslutning om de såkaldte modaliteter på landbrugsområdet inden udgangen af marts 2003.

Formanden fra WTO's landbrugskomité (Stuart Harbinson) fremlagde i overensstemmelse hermed et udkast til modaliteter den 17. februar 2003 med henblik på drøftelse i WTO's landbrugskomité den 24.-28. februar 2003. Sagen blev drøftet på Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. marts 2003.

Stuart Harbinsons andet reviderede udkast til modaliteter blev udsendt den 18. marts 2003 med henblik på drøftelse i WTO's landbrugskomité den 24.-29. marts 2003.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der ikke er tale om et EU-forslag.

Formål og indhold

De væsentligste elementer i det andet samlede udkast til modaliteter på landbrugsområdet i WTO er følgende:

Markedsadgang

Told

Toldreduktioner foreslås gennemført som et simpelt gennemsnit for alle landbrugsprodukter og med et minimum per enkelt toldlinje. Udgangspunktet er WTO-medlemmernes bundne toldsætser, som opgjort i det enkelte medlemslandelister. Toldreduktionerne foreslås gennemført i tre bånd, hvorved de nuværende højeste toldsætser får de største toldreduktioner:

- Toldsatser over 90 % reduceres gennemsnitligt 60 % og minimum 45 % pr. toldlinje.
- Toldsatser mellem 90 % og 15 % reduceres gennemsnitligt 50 % og minimum 35 % pr. toldlinje.
- Toldsatser på 15 % og derunder reduceres gennemsnitligt 40 % og minimum 25 % pr. toldlinje.

Toldreduktionerne skal gennemføres over 5 år med lige store reduktioner hvert af årene.

Udviklingslande får mulighed for at erklære et vist antal landbrugsprodukter som "strategiske produkter" ud fra hensyn som bl.a. fødevarerforsyningssikkerhed og landdistriktsudvikling m.v. Sådanne strategiske produkter kan - bortset fra en gennemsnitlig toldreduktion på 10 % og minimum 5 % pr. toldlinje - undtages fra WTO-reglerne.

For alle andre landbrugsprodukter fra udviklingslandene i WTO gælder følgende toldreduktioner gennemført i tre bånd:

- Toldsatser større end 120 % reduceres gennemsnitligt 40 % og minimum 30 % pr. toldlinje.
- Toldsatser mellem 120 % og 60 % reduceres gennemsnitligt 35 % og minimum 23 % pr. toldlinje.
- Toldsatser mellem 60 % og 20 % reduceres gennemsnitligt med 30 % og minimum 20 % pr. toldlinje.
- Toldsatser lig med 20 % og derunder reduceres gennemsnitligt med 20 % og minimum 15 % pr. toldlinje.

Toldreduktionerne for udviklingslandene skal gennemføres over 10 år.

Toldkvoter

Der foreslås en udvidelse af de eksisterende toldkvoter (med særlig nedsat toldsats) til 10 % af det nuværende indenlandske forbrug gennemført over 5 år – idet medlemmerne dog kan nøjes med at øge toldkvoten for visse produkter til 8 %, hvis toldkvoten for andre produkter samtidig øges til 12 %. Det foreslås i Harbinsons andet udkast, at toldsatsen indenfor kvoten (TRQ) reduceres i de tilfælde, hvor et WTO medlem har haft en gennemsnitlig udnyttelse af en toldkvote de sidste 3 år på under 65 %.

Udviklingslandene skal ikke gennemføre en forøgelse af toldkvoterne for de undtagne "strategiske produkter", mens de skal gennemføre en mindre toldkvoteforøgelse for øvrige ikke-undtagne landbrugsprodukter. Endvidere foreslås en disciplinering af administrationen af toldkvoterne.

WTO-landbrugsaftalens særlige sikkerhedsklausul.

I udkastet foreslås, at landbrugsaftalens særlige sikkerhedsklausul udløber enten umiddelbart efter udløbet af implementeringsperioden eller 2 år efter denne periodes udløb. For så vidt angår "strategiske produkter" vil udviklingslandene fortsat kunne anvende landbrugsaftalens særlige sikkerhedsklausul.

Importstatshandelsselskaber

Importstatshandelsselskaber skal ifølge udkastet underkastes disciplin.

Eksportkonkurrence

Eksportsubsidier

For landbrugsprodukter, der repræsenterer minimum 50 % af det samlede loft for et WTO-medlems tilladte niveau for eksportstøtte, foreslås en gradvis reduktion over 5 år af de ydede eksportsubsidier, således at disse er udfaset efter 6 år. For øvrige landbrugsprodukter foreslås en udfasning over 9 år. Udfasningen foreslås gennemført ved anvendelse af en reduktionsformel, der vil give en hurtig afviklingstakt i de første år af implementeringsperioden. For udviklingslandenes vedkommende foreslås samme reduktionsformel og fremgangsmåde, men med en udfasning over 10 år.

Eksportkreditter

I udkastet foreslås, at eksportkreditter og eksportkreditgarantier skal disciplineres under WTO-landbrugsaftalen. Der er ikke noget forslag om reduktion i "støtteværdien" af eksportkreditterne.

Fødevarerhjælp

I udkastet foreslås, at fødevarerhjælp skal disciplineres under WTO-landbrugsaftalen, og som hovedregel kun ydes i ren gaveform som katastrofe og nødhjælp.

Intern støtte

Grøn boks

Landbrugsaftalens grønne boks foreslås bevaret, og forudsættes fortsat ikke inkluderet i medlemsstaternes reduktionsforpligtigelse dog foreslås kriterierne for støtteudbetalinger under den grønne boks strammet op.

Blå boks

Indholdet af WTO-landbrugsaftalens blå boks foreslås ikke ændret. Men udbetalingerne under blå boks foreslås reduceret med 50 % over en periode på 5 år med udgangspunkt i det af medlemsstatens senest notificerede støtteniveau. Alternativt kan støtten indregnes i medlemsstaternes reduktionsforpligtigelse for den gule boks. Udviklingslandenes udbetalinger under den blå boks foreslås reduceret med 33 % over en periode på 10 år.

Gul boks

Indholdet af WTO-landbrugsaftalens gule boks foreslås ikke ændret, men den handelsforvridende interne støtte (Aggregate Measurement of Support (AMS)) foreslås reduceret med 60 % over 5 år. På produktniveau foreslås det, at støtten ikke må overstige gennemsnittet af det pågældende niveau ud fra basisperioden 1999-2001. Udviklingslandene skal ifølge forslaget reducere deres AMS med 40 % over en periode på 10 år. Endelig foreslås en inflationssikring af medlemslandenes AMS-reduktionsforpligtigelse.

WTO-landbrugsaftalens art. 6.4 (de minimis)

Støtte undtaget fra reduktionsforpligtelser jf. de minimis undtagelsen er baseret på, at udgifter under et vist niveau (defineret som 5% af produktionsværdien for de enkelte vareområder for industrilande og 10 % for udviklingslandene) er så små, at de ikke behøver at blive inkluderet i nedsættelsesberegningerne. De minimis adgangen i landbrugsaftalen foreslås for de industrialiserede medlemslande reduceret med 0,5 % årligt over 5 år fra det nuværende niveau på 5 %. Udviklingslandenes nuværende niveau på 10 % i de minimis undtagelse foreslås opretholdt.

De mindst udviklede lande

Det foreslås, at de mindst udviklede lande slet ikke skal underlægges reduktionsforpligtelser i nogen form. Endvidere foreslås det, at industrialiserede medlemslande skal give told- og kvotefri adgang for import fra de mindst udviklede lande.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om udkastet.

Konsekvenser

Der foreligger p.t. ingen vurdering af konsekvenserne af det andet udkast.

Høring

§2-udvalget er blevet hørt. Landbrugsrådet har udtrykt bekymring overfor den forøgede markedsadgang samt sænkning af toldsatserne. Landbrugsrådets holdning overfor til reduktionen i eksportstøtten afhænger af den endelige afklaring af elementet af afkobling i reformen af den fælles landbrugspolitik.

Fødevareindustrien har givet udtryk for, at eksportkreditter bør behandles på samme måde som eksportstøtte.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Første udkast fra formanden for WTO's landbrugskomité blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. marts 2003 samt den 18. februar 2003, jf. aktuelt notat af 7. marts 2003 samt 18. februar 2003. EU's forslag til modaliteter i forhandlingerne i WTO på landbrugsområdet blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003.

9. Statsstøtte til landbrugs-kooperativer i Italien

KOM dok. foreligger ikke

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 7. marts 2003. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Italien har ved skrivelse af 10. januar 2003 anmodet om i medfør af TEF artikel 88, stk. 2, 3. afsnit, at få Rådets tilslutning til, at en forhøjelse af det samlede støttebeløb til en af Rådet tidligere godkendt national støtte til deltagere i konkursramte landbrugskooperativer er forenelig med Fællesmarkedet.

TEF artikel 88, stk. 2, 3. afsnit, 1. led, har følgende ordlyd: "På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte uanset bestemmelserne i artikel 87 eller de i artikel 89 nævnte forordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning".

Der anmodes om forlængelse af den nationale støtteordning, der blev godkendt i Rådet den 22. juli 1997, fordi det daværende godkendte støttebeløb har vist sig ikke at være tilstrækkeligt til at yde støtte til alle støtteberettigede. Støtteordningen har et socialt sigte og vedrører deltagere i kooperativer, som ikke længere er på markedet på grund af konkurs. Det oprindelige godkendte støttebeløb udgjorde ca. 103 mio. €. Den aktuelle statsstøtteanmodning beløber sig i alt til ca. 199 mio. € fordelt med ca. 119 mio. € til den italienske stat og ca. 80 mio. € til regionen Sicilien.

Formål og indhold

Det italienske parlament vedtog i 1993 lov nr. 237 af 19. juli 1993, hvor den italienske stat ifølge artikel 1, stk. 1a, indtræder i de forpligtelser, der hidrører fra sikkerhedsstillelse foretaget af deltagerne i landbrugskooperativer, hvis disse kooperativer befinder sig i en tilstand af "officielt konstateret insolvens". Loven havde et socialt sigte, idet den sikkerhed, deltagerne i de konkursramte kooperativer havde stillet, ofte var deres egen bolig eller andre aktiver med tilknytning til deltagerens familie. Da loven vedrørte deltagere i en virksomhed, der ikke længere opererede på markedet, indvirkede den ikke på det nationale marked eller fællesmarkedet.

Den daværende ordning for sikkerhedsstillelse virkede uretfærdig ifølge de italienske myndigheder, idet den ramte "uden kvantitative og tidsmæssige begrænsninger" privatpersoners aktiver, herunder familieaktiver, når disse privatpersoner optrådte som sikkerhedsstillere for bankernes finansiering af de landbrugskooperativer, de var deltagere i. Der var tale om en total sikkerhedsstillelse, hvor sikkerhedsstilleren (deltageren i kooperativet) hæftede for en hvilken som helst forpligtelse, som selskabet (landbrugskooperativet) måtte indgå, også efter at sikkerhedsstillelsen havde fundet sted og næsten uden tidsmæssige eller kvantitative begrænsninger. Den deltager, der stillede sikkerhed, kunne kort sagt ikke på forhånd vide, hvilken økonomisk forpligtelse, han påtog sig over for banker, og sikkerhedsstillelsen var af en sådan karakter, at den skabte en konkret risiko for, at også

deltageren ville gå konkurs. Den direkte følge heraf var, at landbrugsbedrifter, der gik godt og var levedygtige, forsvandt fra markedet, fordi deres indehavere hæftede direkte og personligt for kreditter, som bankerne krævede indløst af tredjemand.

Lov nr. 237/93 blev forelagt Rådet til godkendelse den 20. maj 1997, og godkendelsen blev givet den 22. juli 1997 på grundlag af TEF artikel 88, stk. 2, 3. afsnit. Med artikel 126 i lov nr. 388/2000 har Italien indført en ny bestemmelse, hvorefter der gives mulighed for nye udbetalinger på ca. 119 mio. €, hvortil Italien søger om Rådets godkendelse. Dette beløb skal dække den italienske stats overtagelse af de deltageres sikkerhedsstillelse, der tidligere er blevet godkendt som berettiget til statsstøtte, men som ikke har fået denne støtte, udelukkende fordi den oprindelige bevilling på ca. 103 mio. €, der udgjorde den samlede tildeling i lov nr. 237/93, var utilstrækkelig. Den italienske stat har således valgt at tilpasse den samlede bevilling til det faktiske finansielle behov, der foreligger på grundlag af den oprindelige lov om støtte. Den italienske landbrugsminister har i en henvendelse af 20. februar 2003 til fødevareministeren erkendt, at der i 1997 blev regnet forkert på det beløb, der var behov for.

Kommissionen har med retsakt SEK(2001)1487 fastsat, at artikel 126 i lov nr. 388/2000 skal vurderes på grundlag af Fællesskabets retningslinjer for bevaring og omstrukturering af virksomheder, der er i vanskeligheder. Italien har overfor dette hævdet, at bestemmelsen ikke har nogen sammenhæng med disse retningslinjer, idet den tjener bestemte sociale formål i tilknytning til situationer, der er helt specielle for deltagere i kooperativer og disses aktiver, herunder familieaktiver, men at det ikke drejer sig om kooperativernes, dvs. de økonomiske enheders, behov.

Hertil kommer, at regionen Sicilien har - efter at have konstateret, at der på dens område forekommer situationer, der svarer til dem, der er omfattet af den nationale lov - i overensstemmelse med den nævnte bestemmelse besluttet at yde en finansiell støtte på ca. 5 mio. €. Senere har man i lovforslag nr. 392 foreslået en yderligere bevilling på ca. 75 mio. €, som den 17. maj 2002 blev vedtaget af den regionale regering, så det samlede beløb bliver på ca. 80 mio. €. Den regionale lov henviser eksplicit til den italienske stats lov nr. 237/93, og giver mulighed for støtte til deltagere i landbrugskooperativer, som ikke har fået støtte i medfør af den nationale lov enten pga. utilstrækkelige finansieringsmuligheder eller pga. manglende ansøgning fra deltagernes side. Den regionale støtte er altså et alternativ til støtten fra den italienske stat, som den er underordnet, og den prioriterer de deltagere, der ikke har indsendt ansøgning i medfør af lov nr. 237/93.

Kommissionen har anlagt sag om traktatbrud vedrørende den regionale lov på grundlag af TEF artikel 88. Sagen verserer endnu. Under hensyn til at den seneste nationale lov forelægges Rådet har regionen Sicilien besluttet at tilpasse listen over modtagere til de samme kriterier som dem, der kræves for at blive opført på den nationale liste. På baggrund af Kommissionens holdning, der i øvrigt allerede kom til udtryk ved vurderingen af lov nr. 237/93, anmoder Italien Rådet om at erklære artikel 126 i lov nr. 388 af 2000 for forenelig med fællesmarkedet på linje med, hvad Rådet allerede har besluttet den 22. juli 1997. Italien anmoder desuden Rådet om at erklære artikel 2 og 3 i regionen Siciliens lov nr. 37 af 10. oktober 1994, med tilhørende finansiering, herunder finansieringen i medfør af forslaget til regional lov nr. 392 af 15. maj 2002, for forenelig med fællesmarkedet.

Høring

I §2-udvalget (landbrug) har Landbrugsraadet tilkendegivet principielt at være modstander af statsstøtte, men at man samtidig er klar over, at det bør overvejes, hvorledes "forhandlingskapitalen" fra dansk side bedst forvaltes.

Tidligere forlæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. marts 2003, jf. aktuelt notat af 7. marts 2003.

10. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om en fælles markedsordning for ethanol fremstillet af landbrugsprodukter.

KOM dok. (2001) 101 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 18. juni 2002. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 101 af 21. februar 2001 sendt forslag fra Kommissionen til Rådet om gennemførelsen af forordning om en fælles markedsordning for ethanol fremstillet af landbrugsprodukter. Forslaget er oversendt til Rådet den 23. februar 2001.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet ordningen vil være et led i gennemførelsen af EU's fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Som led i det kompromis vedrørende landbrugspriserne 2000/01, der godkendtes af Rådet på landbrugsministrenes møde den 17. juli 2000, opfordredes Kommissionen af Rådet til at undersøge, om det vil være hensigtsmæssigt at indføre rammebestemmelser for landbrugsalkohol. Følgende aspekter skulle inddrages: definitioner, gennemsigtighed af markedet gennem statistiske oplysninger, import- og eksportlicenser og en komité for sektoren.

Af Kommissionens forslag fremgår, at produktionen af landbrugsalkohol udgør en vigtig afsætningsmulighed for visse EF-råvarer som f.eks. korn, sukkerroer, melasse, kartofler, frugt og vin. Den bidrager til en opretholdelse af produktionen af råvarer i landdistrikterne og af de forarbejdningsevirkomheder, der anvender denne alkohol. Landbrugsalkohol afsættes traditionelt til sektorerne for spiritus, kosmetiske og farmaceutiske produkter, og i mindre omfang til industrien.

På EF-markedet for alkohol er udbuddet større end efterspørgslen. Efterspørgslen er på ca. 17 mio. hl årligt, mens produktionen er på ca. 20 mio. hl (hvoraf de 13 mio. hl er af landbrugsoprindelse).

Der er i de seneste 5 år opstået en række problemer for sektoren, hvilket navnlig skyldes en øget konkurrence på det indre marked. Årsagen er bl.a. en stigning i importen fra tredjelande (importen er steget fra ca. 400.000 hl i 1995 til lidt over 1,1 mio. hl i 1999). Hertil kommer, at stadig større mængder indføres i form af blandinger af alkohol med denatureringsmidler til meget lavere toldsatser. Efter indførslen kan alkoholen i blandingen ekstraheres og benyttes til de traditionelle anvendelsesformål. I kraft af den nultold, der gælder for spiritus, har det endvidere siden januar 2000 været muligt at indføre alkohol fortyndet med vand (der efterfølgende kan fjernes) under toldpositionen for uaftappet vodka.

Presset på sektoren forventes i fremtiden at blive øget, idet nogle af ansøgerlandene til EU producerer store mængder landbrugsalkohol. Hertil kommer, at WTO-forhandlingerne formentligt vil føre til nye sænkninger af toldsatserne. Endelig kan EF's alkoholindustri på de traditionelle afsætningsmarkeder forvente øget konkurrence fra alkohol, der produceres som led i programmer for produktion af biobrænd-stoffer.

Kommissionen har fundet, at etableringen af en forenklet fælles markedsordning for ethanol fremstillet af landbrugsprodukter er den bedste løsning på problemerne. Der har ikke tidligere været en fælles markedsordning for landbrugsalkohol.

Hovedformålet med Kommissionens forslag er, at tilvejebringe bedre oplysninger om markedet, at overvåge samhandlen, at skabe et forum for drøftelser og at forbedre en eventuel beslutningstagning.

For løbende at kunne følge bevægelserne i samhandlen foreslås indført en ordning med import- og eksportlicenser med krav til sikkerhedsstillelse, der skal garantere gennemførelsen af de transaktioner, som der indgives licensansøgning for.

Kommissionen gives mulighed for at åbne og forvalte de toldkontingenter, der følger af internationale aftaler, som er indgået i henhold til traktaten, eller andre af Rådets retsakter.

Der foreslås endvidere, at der åbnes mulighed for at fastsætte bestemmelser om anvendelsen af proceduren for aktiv forædling og for, når markedssituationen kræver det, at forbyde en sådan anvendelse, ligesom forslaget indeholder en traditionel statsstøttebestemmelse. I henhold til TEF artikel 36 finder bestemmelserne i kapitlet om konkurrenceregler kun anvendelse på produktionen og handelen med landbrugsvarer i det omfang, Rådet beslutter dette.

Kommissionen foreslår på den baggrund for så vidt angår statsstøtte i forslaget, at traktatens artikel 87, 88 og 89 finder anvendelse på produktion af og handel med de produkter, der er omfattet af forordningen.

Landbrugsalkohol skal i henhold til forslaget overvåges under Forvaltningskomitéen for Vin. Dette vil ifølge Kommissionen gøre det muligt at følge markedsudviklingen og forbedre de beslutninger, der eventuelt måtte være nødvendige.

De foreslåede foranstaltninger anses at ville være til gavn for hele sektoren for landbrugsalkohol, herunder også de regioner, hvor produktionen foregår i små og mellemstore virksomheder.

Som led i forhandlingerne har formandskabet fremlagt et kompromisforslag, hvorefter ordningen ikke længere benævnes "markedsordning", men i stedet "specifikke foranstaltninger vedrørende landbrugsethanolmarkedet".

I kompromisforslaget er det endvidere også bl.a. foreslået at lade bestemmelsen om statistiske oplysninger omfatte såvel landbrugsalkohol som syntetisk alkohol.

Udtalelser

Europa-Parlamentet afgav den 13. juni 2002 sin udtalelse om forslaget, idet Europa-Parlamentet samtidigt kom med visse ændringsforslag, hvor det væsentligste af disse ændringsforslag var, at statstøttebestemmelsen burde udgå.

Konsekvenser

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser omfatter den foreslåede fælles markedsordning ingen støtteordning, interventionsordning eller lignende, og indebærer derfor ingen udgifter på fællesskabsbudgettet. Såfremt forslaget vedtages i den foreliggende form, må det forventes at ville medføre nationale udgifter i begrænset omfang til administration af ordningen.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt. Dansk Industri støtter principielt forslaget, men mener ikke, at der er behov for en omfattende regulering, men at der snarere er behov for overvågning af markedet. Landbrugsraadet stiller spørgsmålstegn ved, om det er nødvendigt med en ny markedsordning.

Foreningen af danske Spiritusfabrikanter, Foreningen af Frugtvinsfabrikanter i Danmark, Vin og Spiritusorganisationen i Danmark og Vin og Tobakshandlernes Landsforening er blevet hørt. De Danske Spritfabrikker har svaret på vegne af Foreningen af danske Spiritusfabrikanter. Foreningen har meddelt, at man kan tilslutte sig forslaget, idet det synes at opfylde sit formål uden at skabe unødige administrative problemer for virksomheder og myndigheder. Foreningen udtrykker dog tvivl overfor rækkevidden af art. 2 (definitioner), idet foreningen frygter, at der kan fastsættes regler om angivelse af den anvendte råvare til fremstillingen af alkoholen i det produkt, som alkoholen indgår i. Endvidere findes forslagens krav i art. 3 om kvartalsvis afrapportering af produktionen af alkohol og afsætningen heraf, at medfører betydelige administrative byrder.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. juni 2002 og den 24. maj 2002, jf. aktuelt notat af 18. juni 2002 og af den 16. maj 2002. Sagen indgik i aktuelt notat af 7. marts 2002. Der er fremsendt grundnotat om sagen den 24. april 2001.

11. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om tilladelse til direkte konsum at udbyde og levere visse vine importeret fra Australien, der kan have gennemgået en ønologisk behandling, som ikke er omhandlet i forordning (EF) nr. 1493/1999 KOM (2003) 89 endelig

Nyt notat

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2003) 89 af 7. marts 2003 fremsendt forslag til Rådets forordning om tilladelse til direkte konsum at udbyde og levere visse vine importeret fra Australien, der kan have gennemgået en ønologisk behandling, som ikke er omhandlet i forordning (EF) nr. 1493/1999. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. marts 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 133, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i EU's handelspolitik.

Formål og indhold

Vin fra tredjelande, som har været genstand for en ønologisk behandling, der ikke er tilladt efter fællesskabsbestemmelserne, kan ikke udbydes til direkte konsum i EU, medmindre Rådet har vedtaget en eksplicit undtagelse. Proceduren for vedtagelsen af en sådan undtagelse er fastsat i artikel 45, stk. 2 i forordning (EF) 1493/1999 om den fælles markedsordning for vin. Vin med oprindelse i Australien kan have gennemgået en ønologisk behandling der indebærer brug af egespånere og savsmuld, og denne ønologiske behandling, som er tilladt i Australien, er forbudt i EU. Baggrunden for forbudet er udelukkende af hensyn til den ønologiske metode. Brugen af egespånere og savsmuld har således ingen sundhedsmæssige konsekvenser.

I den vinaftale, der blev indgået mellem EU og Australien i 1994, fastsættes det, at bestemmelserne forudses suppleret og ændret med hensyn til visse udestående spørgsmål. Der foregår i øjeblikket forhandlinger mellem EU og Australien om disse udestående spørgsmål, som særligt vedrører den ønologiske behandling hos hver af de to parter. For at lette disse forhandlinger foreslår Kommissionen, at man indtil der er indgået en vinaftale med Australien tillader den ovenfor nævnte ønologiske

metode med brug af egespåner og –savsmuld for vinprodukter fremstillet af druer, der er høstet og forarbejdet til vin på Australiens område. Denne overgangsforanstaltning kan dog senest vare indtil den 31. december 2003.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

Ingen.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt og har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg

12. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2081/92 om beskyttelse af geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler.

KOM dok. (2002)139 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 16. maj 2002. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2002) 139 endelig af 15. marts 2002 fremsendt forslag om ændring af forordning (EØF) nr. 2081/92 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. marts 2002.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der er tale om gennemførelse af den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Det primære formål med forslaget er at fastsætte procedurer, som sikrer, at produkter fra WTO-lande og andre tredjelande gives adgang til beskyttelse under ordningen, ligesom berørte borgere i de pågældende lande tillægges mulighed for at gøre indsigelse mod ansøgninger indgivet under ordningen. Herudover foreslås en justering af produktgrupperne omfattet af ordningen samt visse opdateringer. Der er bl.a. tale om tilpasninger til TRIPS-aftalen, som i dag kun omfatter beskyttelse af vin og spiritus, men hvor der pågår forhandlinger i WTO-regi om at udvide beskyttelsesområdet til andre produktgrupper.

Med hensyn til forslagets relationer til TRIPS-aftalen peger Kommissionen specielt på, at man i forslaget tager hensyn til TRIPS-aftalens artikel 22 om anerkendelse af geografiske betegnelser og TRIPS-aftalens artikel 25, stk. 5 vedrørende muligheden for at anvende enslydende geografiske betegnelser og varemærker.

Forslaget åbner mulighed for, at også betegnelser for vineddike kan beskyttes under ordningen, uagtet at vin og spiritus ikke er omfattet af forordningens bestemmelser. Samtidig foreslås det, at mineral- og kildevand fjernes fra forordningens anvendelsesområde, da det ikke ses hensigtsmæssigt eller nødvendigt at medtage disse produkttyper. Der foreslås en overgangsordning på 5 år fra ikrafttrædelsesdatoen før sletning af allerede registrerede betegnelser i den pågældende kategori.

De nugældende bestemmelser om høring af andre medlemsstater, på hvis territorium der findes et geografisk område med samme betegnelse, som der ansøges om beskyttelse på basis af, foreslås udvidet til også at gælde for tredjelande, som er anerkendt at opfylde ækvivalensbetingelser og godkendt i forskriftskomiteprocedure. Det foreslås, at enslydende betegnelser skal kunne registreres under behørig hensyntagen til lokal skik og sædvane og den faktiske risiko for forveksling, samt at man i sådanne tilfælde skal angive oprindelsesstaten på etiketten.

Det foreslås endvidere

- præciseret, at private kontrolorganer for at blive godkendt af en medlemsstat skal opfylde kravene i den seneste gældende udgave af standard EN 45011,
- at Kommissionens afgørelser i sager, hvor en medlemsstat klager over, at et krav i en varespecifikation fra en anden medlemsstat ikke er opfyldt, skal offentliggøres,
- medtaget en bestemmelse om, at en sammenslutning, som har fået imødekommet en ansøgning om registrering af en betegnelse, efter behørig begrundelse kan få registreringen annulleret,

- at det som supplerende betingelse for at anvende forordningens bestemmelser på landbrugsprodukter og levnedsmidler fra tredjelande skal kræves, at der i det pågældende tredjeland findes en indsigelsesret, som svarer til forordningens bestemmelser,
- indsat en bestemmelse, hvorefter Kommissionen på anmodning fra et tredjeland og under iagttagelse af forskriftskomiteéproceduren kan konstatere, at det pågældende tredjeland opfylder de ækvivalensbetingelser, som er en forudsætning for anvendelse af forordningens bestemmelser på produkter fra tredjelande,
- medtaget en procedure for, hvorledes ansøgninger fra tredjelande om registrering af betegnelser under forordningen skal ske, herunder om håndtering af indsigelser fra hhv. borgere i EU-medlemslande, borgere i WTO-medlemslande og borgere i tredjelande, hvis lovgivning er konstateret ækvivalent i henhold til forordningen. Der foreslås tillige fastsat mulighed for ændring af specifikationer for betegnelser fra tredjelande parallelt med de for betegnelser fra EU-lande gældende, og
- fastsat en indsigelsesprocedure for fysiske og juridiske personer, der er statsborgere i WTO-medlemslande samt tredjelande, hvis lovgivning er konstateret ækvivalent i henhold til forordningen, således at retmæssigt berørte kan gøre indsigelse mod ansøgninger fra tredjelande. De pågældende tredjelande pålægges i denne forbindelse at sikre, at deres statsborgere får adgang til at gøre sig bekendt med registreringsansøgninger under ordningen.

Muligheden for at fastsætte en overgangsperiode i forbindelse med registrering af en betegnelse i henhold til den begrænsede procedure under artikel 17 foreslås slettet. Samtidig foreslås den tilsvarende bestemmelse for ansøgninger under normal procedure udvidet til at omfatte også ansøgninger fra tredjelande.

I forslaget foreslås tillige indført en ny type overgangsperiode, hvorefter der samtidig kan anvendes en registreret betegnelse og en betegnelse for et sted i EU eller i et tredjeland, hvis system er anerkendt som ækvivalent, såfremt den pågældende betegnelse har været anvendt retmæssigt og i overensstemmelse med god skik og sædvane på EU's område i mindst 25 år før ikrafttrædelsen af forordning 2081/92 den 24. juli 1993, såfremt det godtgøres, at formålet med anvendelsen på intet tidspunkt har været at udnytte den registrerede betegnelses ry, og at anvendelsen ikke kan eller har kunnet vildlede med hensyn til produktets virkelige oprindelse. Den samtidige anvendelse kan ske i 15 år under forudsætning af, at oprindelsesstaten anføres på etiketten.

Endvidere foreslås, at ansøgninger om varemærker, der strider mod beskyttelse opnået i henhold til forordningen, skal afvises, såfremt ansøgningen indgives efter datoen for Kommissionens modtagelse af ansøgning om registrering i stedet for som nu efter tidspunktet for offentliggørelse af ansøgningen i EF-tidende. Bestemmelserne om, hvornår man ved god tro under anvendelse på EU's område kan opretholde et varemærke, foreslås udvidet til også at omfatte situationer, hvor ansøgningen er indgivet men registreringen endnu ikke sket, eller hvor varemærket er hævdundet.

Bestemmelserne vedrørende forskriftskomitéproceduren foreslås justeret i henhold til de nu gældende komitologibestemmelser i henhold til Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999.

Bestemmelsen vedrørende indgivelse af ansøgninger under den begrænsede procedure foreslås slettet, da muligheden herfor for længst er udløbet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 6. november 2002 afgivet udtalelse. Parlamentet anbefaler bl.a. , at overgangsordningen for kildevand og naturligt mineralvand forlænges fra 5 til 10 år; at der indsættes bestemmelse om, at forarbejdningsprocesser så som opskæring og rivning kan forbeholdes for det angivne geografiske område; at der skal være konsultationsprocedure ved ansøgning om beskyttelse af betegnelser, som også angiver geografiske områder i andre medlemslande eller i tredjelande, og at ansøgning først kan videreekspereres til Kommissionen, når der er opnået enighed; at annullering af registreringer skal ske i komitéprocedure, at der skal specificeres tilfælde, hvor annullering kan ske, samt at visse annulleringer skal ledsages af et femårigt forbud mod genregistrering; at vurdering af tredjelandes systemer skal ske på basis af en rapport, og tredjelandet skal stille garanti for gensidighed; at tredjelande ved fremsendelse af ansøgninger skal medsende en beskrivelse af det anvendte kontrolsystem; at Kommissionen skal oprette et register over alle godkendelser og ansøgninger med tilhørende dokumentationsmateriale; at medlemslandene hvert andet år skal udarbejde rapporter over kontrolaktiviteter, og at Kommissionen skal offentliggøre en samlet rapport herover; at også eddike på basis af druer fra Korinth, sennep, pasta, vin af bær samt fermenterede drikkevarer på basis af bær såvel som cider og perry medtages i bilag I; at uld, kurveflet og tobaksprodukter medtages i bilag II medens kork og kochenille slettes.

Det økonomiske og Sociale Udvalg har i en udtalelse fra den 17. juli 2002 bl.a. peget på behov for at skærpe kontrollen med ordningen i medlemslandene; at medtage et udtrykkeligt forbud mod eksport af produkter, som uretmæssigt benytter en BOB/ BGB-betegnelse, fra EU; at udvise tilbageholdenhed ved tildeling af beskyttelse for at undgå misbrug; at udvide anvendelsesområdet også til uld, vidjer, sennep og pastaprodukter samt at være opmærksomme på muligheden af at lade håndværksprodukter, som ikke er landbrugsprodukter, beskytte af en særlig retlig ramme; at lade processer som f.eks. aftapning og emballering være reserveret for det geografiske område samt at styrke foranstaltninger til forbedring af forbrugerorienteret information.

Forslaget er baseret på en initiativudtalelse fra Regionsudvalget af 14. november 2001.

Gældende dansk ret

Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 951 af 10. december 1993 om landbrugsvarer og levnedsmidler med særlige karakteristika.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, og en vedtagelse skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget må dog vurderes at være problematisk i forhold til markedsføringen af danske fødevarer og vil derfor også kunne medføre samfunds- og erhvervsøkonomiske omkostninger. Eventuelle samfundsøkonomiske konsekvenser beror på de fremtidige endnu ukendte tredjelandsansøgninger om anerkendelse af geografiske betegnelser, som forslaget åbner mulighed for indgivelse af.

Høring

I §2-udvalget har Forbrugerrådet anført, at det ikke er hensigtsmæssigt at fjerne muligheden for at fastsætte en overgangsperiode i forbindelse med registreringen af en betegnelse i henhold til den begrænsede procedure under artikel 17.

Mejeriforeningen har efterfølgende i et skriftligt høringssvar anført, at levnedsmiddelproduktionen i Danmark har en karakter, der både aktuelt og i fremtiden vanskeliggør, at danske virksomheder vil kunne få gavn af EU's system for beskyttelse af betegnelser. Udbredelse af systemet og lempeligere adgang til beskyttelse af betegnelser kan derfor efter Mejeriforeningens mening ikke være i dansk interesse.

Mejeriforeningen forventer, at listen over beskyttede betegnelser, der ud fra en dansk betragtning er uønskede, med forslaget vil forlænges ganske betragteligt. Mejeriforeningen finder, at denne udvikling vil være meget uheldig for danske producenter, så længe der endnu ikke er udarbejdet en liste over generiske betegnelser, som forordningen kræver.

Mejeriforeningen modsætter sig de foreslåede ændringer i overgangsbestemmelser.

Mejeriforeningen anmoder Fødevareministeriet om stærkest muligt at modsætte sig Kommissionens forslag til ændring af forordning nr. 2081/92. Mejeriforeningen gør opmærksom på, at man fra dansk side ved selve forordningens vedtagelse i 1992 var stærk modstander af forordningen og frygtede, at den ville blive misbrugt. Mejeriforeningen finder, at denne frygt har vist sig absolut berettiget, og Mejeriforeningen forudser, at de skader, som dansk fødevareproduktion må påføres gennem 2081/92 ved dennes "ophøjelse" til TRIPS, vil blive udstrakt til ikke blot at dække Europa, men hele WTO-området.

FødevareIndustrien kan i et efterfølgende skriftligt høringssvar fuldt ud tilslutte sig Mejeriforeningens kommentarer. Ændringsforslaget bør efter FødevareIndustriens opfattelse ses i lyset af, at visse dele af EU ønsker etablering af et globalt dækkende netværk af gensidige anerkendte systemer for beskyttelse af oprindelsesbetegnelser. FødevareIndustrien deler ikke dette

ønske og kan kun fraråde enhver støtte til forslaget. Fødevarerindustrien opfordrer til, at der fra dansk side udvises størst mulig modstand i forhold til forslaget.

Landbrugsraadet henviser i et efterfølgende skriftligt høringssvar til den foreløbige drøftelse i §2-udvalget (landbrug), hvor Landbrugsraadet bl.a. anførte, at det især var vigtigt at sikre passende overgangsperioder på områder, hvor det kunne blive nødvendigt at ændre navne på produkter. Landbrugsraadet kan i øvrigt fuldt ud tilslutte sig Mejeriforeningens kommentarer

Sagen har senest været drøftet på et møde den 26. marts 2003, hvor modstanden mod forslaget blev gentaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. maj 2002, jf. aktuelt notat af 16. maj 2002. Sagen indgik i aktuelt notat af 11. april 2002. Der er endvidere fremsendt grundnotat om sagen den 14. maj 2002.

13. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet vedrørende EU's deltagelse i Den Fjerde Ministerkonference om beskyttelse af skove i Europa **KOM dok. foreligger ikke**

EFTERSENDES

14. Forslag til Rådets forordning om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kiribati om fiskeriet i Kiribatis fiskerizone. **KOM dok. (2002) 692**

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM dok. (2002) 692 fremsat ovennævnte forslag. Forslaget er oversendt til Rådet den 6. december 2002.

Forslaget har hjemmel i TEF. art. 37 og art. 300, stk. 2 og stk. 3, første afsnit og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

I 2001 fik Kommissionen bemyndigelse til at føre forhandlinger om bilaterale fiskeriaftaler med AVS-landene i det midtvestlige Stillehav. Republikken Kiribati var det første land, der viste interesse i at indlede forhandlinger. Forhandlingerne fandt sted i første halvdel af 2002, og teksten til en ny tunfiskeriaftale blev paraferet den 6. juli 2002. Aftalen træder i kraft, når parterne meddeler, at de har afsluttet deres godkendelsesprocedurer. Aftalen indgås for en femårig periode og videreføres derefter i yderligere perioder på 2 år, med mindre parterne opsiger den.

Fiskerimulighederne fordeles således blandt medlemslandene:

- notfartøjer:	Frankrig	30% af disponible licenser
	Spanien	70% af disponible licenser
- langlinefartøjer:	Spanien	6 fartøjer
	Portugal	6 fartøjer

Hvis disse medlemsstater ikke udnytter fiskerimulighederne fuldt ud, kan Kommissionen eventuelt acceptere ansøgninger fra andre medlemsstater.

Protokollen, som er knyttet til aftalen, indgås for en periode på tre år. Det finansielle bidrag udgør 546.000 EUR for det første år og 416.000 for 2. og 3. år, dvs. et samlet beløb på 1.378.000. Der kan dog blive tale om et maksimalt samlet beløb på 2.288.000 EUR, fordi antallet af fiskerilicenser for notfartøjerne kan øges fra 2. år til maksimalt 11 på årsbasis (65.000 EUR pr. år for hvert notfartøj). De to scenarier ser således ud:

1. år	2. år	3. år	Beløb i alt
546.000 EUR	416.000 EUR	416.000 EUR	1.378.000 EUR
6 notfartøjer	4 notfartøjer	4 notfartøjer	
12 langlinefartøjer	12 langlinefartøjer	12 langlinefartøjer	

1. år	2. år	3. år	Beløb i alt
546.000 EUR	416.000 EUR	416.000 EUR	2.288.000 EUR
	+ 455.000 EUR	+ 455.000 EUR	
6 notfartøjer	max 11 notfartøjer	max 11 notfartøjer	
12 langlinefartøjer	12 langlinefartøjer	12 langlinefartøjer	

EUs samlede bidrag svarer til en tunfangst på 8.400 t det 1. år, og 6.400 t de følgende 2 år.

I den treårige periode afsættes der 100.000 EUR af det finansielle bidrag til følgende foranstaltninger: 50.000 EUR til deltagelse i fiskerirelaterede møder, 35.000 EUR til institutionel støtte og 15.000 EUR til Kiribatis bidrag til fiskeriorganisationer.

I bilaget til protokollen fastsættes en række betingelser for EU fartøjers fiskeri i Kiribatis fiskerizone. Rederne skal betale en afgift på 21.000 EUR pr. notfartøj og 4.200 EUR pr. langlinefartøj. De skal også påmønstre to kiribatiske sømænd pr. fartøj og omlade mindst tre gange årligt i kiribatisk havn.

Udtalelse

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

§5-udvalget har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.